Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς — *Ἀθῆναι 11 Μαρτίου 1933* — *Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 16*

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἀφοῦ εἶπαν ὅλοι τὴ γνώμη τους, μπόρεσε ἐπιτέλους καὶ ἡ Μπέττυ νὰ πῇ τὴ δική της. Ἡ φωνή της ἔτρεμε λιγάκι, ἀλλὰ καταλάβαινε πὼς ἡ στιγμὴ ἦταν κρίσιμη καὶ ἂν ἤθελε νὰ πραγματοποιήσῃ τὄνειρό της, ἔπρεπε νὰ φανῇ ἀποφασιστική.

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ὅλους σας, εἶπε, ποὺ φροντίζετε τόσο πολὺ γιὰ τὸ μέλλον μου. Βέβαια εἶστε πιὸ γνωστικοὶ καὶ πιὸ μυαλωμένοι ἀπὸ μένα καὶ θὰ ξέρετε ποιὸ εἶναι τὸ καλύτερο. Μὰ ἀφοῦ ὁ κύριος Μόρρις λέει πὼς μπορῶ νὰ κάνω ὅ,τι θέλω τὰ χρήματα ποὺ μοῦ ἄφησε ὁ παππούς μου, μοῦ φαίνεται πὼς μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ πῶ τί μ' ἀρέσει καὶ τί δὲν μ' ἀρέσει. Δὲν ἔχω καμμιὰ ὄρεξη νὰ μπῶ ἐσωτερικὴ σὲ σχολεῖο, κι' ἀκόμη λιγώτερη νὰ πάω στὴν Αὐστραλία. Ὄχι, δὲ μ' ἀρέσει. Θὰ μ' ἄρεσε πολὺ νὰ καθήσω ἐδῶ μαζὶ μὲ τὴ μὶς Μάργκαρετ.

— Ἡ μὶς Μάργκαρετ εἶναι τόσο καλὴ καὶ τὴν ἀγαπῶ τόσο πολύ! — Μὰ ἀκόμη περισσότερο ἀπ' ὅλα θὰ μ' ἄρεσε κάτι ἄλλο: Νὰ ποκτήσω ἕνα σπίτι δικό μου! Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ εἶναι τόσο ὡραῖο πρᾶγμα νὰ κάθεται κανεὶς στὸ σπίτι του, στὸ δικό του σπίτι! Ἴσαμε τώρα δὲν ἔχω ζήσει παρὰ μονάχα στὸ ὀρφανοτροφεῖο καὶ στὴν πανσιόνα τῆς κυρίας Τοῦκερ. Καὶ στὰ δυὸ ἤμουν πολὺ δυστυχισμένη. Λοιπόν, ἂν μὲ τὰ χρήματά μου δὲν μπορῶ νὰγοράσω ἕνα σπίτι, τότε δὲν μὲ νοιάζει γιὰ τίποτε, μὰ γιὰ τίποτε ἄλλο ἀπολύτως.

Ὁ κ. Μόρρις φάνηκε κάπως ἀπογοητευμένος ποὺ ἔβλεπε ν' ἀποκρούεται ἔτσι κατηγορηματικὰ ἡ πρότασή του. Ἀπεναντίας ὁ Ριχάρδος Βὰν-Κοὺρτ ἔδειχνε πὼς διασκέδαζε ὑπερβολικά.

Ἡ μὶς Μάργκαρετ εἶπε μὲ τὸ συνειθισμένο γλυκό της ὕφος:

— Μεῖνε ἥσυχη, μικρή μου, Μπέττυ, θὰ τὸ ἔχῃς τὸ σπίτι σου ἀφοῦ τὸ ἐπιθυμεῖς τόσο πολύ, κι' ἐμεῖς θὰ σὲ βοηθήσουμε νὰ πραγματοποιήσῃς τὴν ἐπιθυμία σου.

— Αὐτὰ ποὺ λές, Μάργκαρετ, δὲν εἶναι λογικά, τὴν ἔκοψε ἡ κυρία Βὰν-Κοὺρτ. Ἕνα παιδὶ δὲν μπορεῖ νὰναλάβῃ τὴν εὐθύνη ἑνὸς ὁλόκληρου σπιτιοῦ. Στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν μποροῦμε νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψει μας τί τῆς κάνει κέφι! Ἐμεῖς ποὺ εἶμαστε μεγαλύτεροι της ξέρουμε τί εἶναι τὸ πιὸ ὠφέλιμο γι' αὐτὴν καὶ ἡ Μπέττυ θὰ ἔπρεπε νὰφεθῇ στὴ δική μας κρίση. Ἂν μείνῃ λίγα χρόνια στὸ παρθεναγωγεῖο τῆς μὶς Γουΐντσερ, θὰ βγῇ μιὰ τέλεια κοπέλλα, μὲ ὅλα τὰ ἐφόδια, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ διαχειρισθῇ ἀργότερα μόνη της τὴν περιουσία της.

— Ἡ μὶς Γουΐντσερ;! φώναξε ἡ μὶς Μάργκαρετ. Ὦ μαμμά μου, μὰ αὐτὴ θὰ κατέστρεφε τὸ χαρακτῆρα τῆς Μπέττυ.

— Ναί, παιδί μου, μὰ δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀγράμματη σὲ ὅλη της τὴ ζωή.

— Ἔχεις δίκιο, μαμμά. Ὥστόσο μοῦ φαίνεται πὼς ἀνακατευόμαστε σὲ ζητήματα ποὺ δὲν μᾶς ἀφοροῦν. Τί δικαίωμα ἔχουμε νὰ ἐπέμβουμε στὶς ἀποφάσεις ποὺ θέλει νὰ πάρῃ ἡ Μπέττυ σχετικῶς μὲ τὸν ἑαυτό της;

— Πολὺ σωστά, πολὺ σωστά, συμφώνησε κι' ὁ κύριος Μόρρις.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Εὐχαριστημένη
(Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Ἀθήνα)

Στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ Μπέττυ καθόταν σὲ μιὰ μεγάλη πολυθρόνα καὶ παρακολουθοῦσε μὲ τέτοιο ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὴ συζήτηση, ὥστε εἶχε ξεχάσει ὁλότελα καὶ τὸ τριανταφυλλὶ βατιστένιο φόρεμά της, καὶ τὸν κεντημένο της γιακᾶ καὶ τὰ ἄσπρα καστόρινα παπούτσια της.

Ὅταν ἡ μὶς Μάργκαρετ εἶπε τὴν τελευταία της φράση, πετάχθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα της καὶ μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε μπροστὰ στὸν δικηγόρο. Κι' ἑνώνοντας τὰ χέρια της παρακλητικά, τὸν ρώτησε μὲ τὴν συνειθισμένη της ζωηρότητα:

— Λοιπόν, θὰ μπορέσω νὰ ἀγοράσω τὸ σπίτι ποὺ θέλω; Θὰ μὲ βοηθήσετε, ἔ;

—Ὁ Θεὸς μαζί σου, παιδάκι μου, ἔκανε ὁ κύριος Μόρρις, ποὺ τὰ εἶχε κάπως χάσει μὲ τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴν ἐπίθεση. Καὶ βέβαια θὰ σὲ βοηθήσω. Θὰ κάνω ὅ,τι θέλεις, φυσικά, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι τὸ καθῆκόν μου. Καὶ ἄλλωστε, βλέπεις πολὺ καλά, ὅτι παρ' ὅλα ὅσα εἶπα, ὁ σκοπός μου δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ νὰ κάνω ὅ,τι σοῦ ἀρέσει ἐσένα. Θὰ φροντίσω λοιπὸν μὲ ὅλες μου τὶς δυνάμεις, νὰ σὲ ἐγκαταστήσω σ' ἕνα σπίτι δικό σου, ὅπως τὸ ἐπιθυμεῖς.

—Ὡστόσο, συνέχισε, θέλω νὰ γνωρίζῃς ὅτι εἶχα φυλάξει μιὰ θέσῃ γιὰ σένα στὸ σπίτι μου στὴν Αὐστραλία καὶ ὅτι ἂν ἤθελες νὰ ἔρθῃς, θὰ ἤσουν πολὺ εὐπρόσδεκτη στὴν οἰκογένειά μου. Ἔχω ἕνα γιὸ καὶ μιὰ κόρη ποὺ θὰ σὲ θεωροῦσαν γι' ἀδερφή τους. Τὸ σπίτι μου θὰ ἦταν σπίτι σου, καὶ θὰ εἶχες ὅλες του τὶς εὐχαριστήσεις χωρὶς νὰ ἔχῃς καμμιὰ ἀπ' τὶς σκοτοῦρες του. Ἀλλά, σταθῆτε ἕνα λεπτό! Σταθῆτε! Δὲν θέλω νὰ σ' ἐπηρεάσω μὲ τὰ λόγια μου καὶ νὰ σὲ κάνω νὰ πάρῃς μιὰ ἀπόφαση κι' ὕστερα νὰ τὸ μετανοιώσῃς! Εἶσαι ἀπολύτως ἐλεύθερη! Θέλω μόνο νὰ σοῦ πῶ ὅτι πρέπει πρῶτα νὰ ζυγίσῃς πολὺ καλὰ τὴν πρότασή μου πρωτοῦ νὰ τὴν ἀπορρίψῃς.

— Βέβαια θὰ μᾶς ἔκανε μεγάλη λύπη νὰ ἀποχωρισθοῦμε τὴν μικρούλα μας φίλη, μὰ σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ ζητήματα δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ζητᾷ τὴν δική του τὴν εὐχαρίστηση ἀλλὰ τὸ τί θὰ εἶναι καλὸ γιὰ ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾶει, εἶπε ἡ κ. Βὰν Κούρτ.

—Ὦ, κι' ἐγὼ εἶμαι βέβαιος πὼς στὸ τέλος θὰ ἀποφασίσῃ νὰ δεχθῇ μ' εὐγνωμοσύνη τὴν πρόταση τοῦ κυρίου Μόρρις, συμφώνησε ὁ γιός της.

Ἡ χαρούμενη ἔκφραση ποὺ φώτιζε λίγες στιγμὲς πρωτύτερα τὸ προσωπάκι τῆς Μπέττυ εἶχε πάλι χαθεῖ. Ἔπρεπε νὰ ξαναρχίσῃ πάλι τὸν ἀγῶνα ἀπ' τὴν ἀρχή. Γιὰ καλή της τύχη ἡ μὶς Μάργκαρετ πῆρε πάλι τὸ μέρος της.

—Ἀγαπητή μου μαμμά, κὶ σὺ Ριχάρδε, ἄλλη μιὰ φορὰ σᾶς ἐπαναλαμβάνω, ἀφῆστε τὴν Μπέττυ νὰ ἀποφασίσῃ αὐτὴ ἡ ἴδια τί θὰ κάνῃ. Ἂν τῆς ἀρέσῃ νὰ πάῃ μαζὶ μὲ τὸν κύριο Μόρρις, ἂς τὸ εἰπεῖ. Ἐὰν ὅμως αὐτὸ δὲν τῆς ἀρέσει, τότε δὲν εἶναι σωστὸ νὰ προσπαθῆτε νὰ τὴν ἐπηρεάσετε.

Ἡ Μπέττυ τὴν κοίτοξε μ' εὐγνωμοσύνη.

— Βρίσκω πολὺ καλὸν τὸν κύριο Μόρρις ποὺ ἐνδιαφέρεται τόσο πολὺ γιὰ μένα, εἶπε. Ἀλλὰ θὰ προτιμοῦσα νὰ μείνω στὴν Ἀμερική καὶ νὰ ἔχω ἕνα δικό μου σπίτι.

— Αὐτὴ ἡ ἰδέα τῆς ἔχει καρφωθεῖ στὸ νοῦ καὶ δὲν- τῆς τὴ βγάζει κανένας, ψιθύρισε ὁ Ριχάρδος.

— Καλά, καλά, ἔκανε γελώντας ὁ κ. Μόρρις. Θὰ γίνῃ ὅπως θέλῃς. Θὰ μείνῃς ἐδῶ, ἀφοῦ σ' ἀρέσῃ καὶ θὰ κατοικήσῃς μόνη σου στὸ δικό σου σπίτι. Καὶ τώρα, συνέχισε μὲ τὸν ἴδιο εὔθυμο τόνο, ποῦ ἔχεις ἀποφασίσει νὰ στήσῃς τὴν κατοικία σου; Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα, ἔχεις σκοπὸ νὰ τὴν κτίσῃς μόνη σου, ἢ δὲν σὲ νοιάζει ἂν ἀγοράσῃς ἕνα σπίτι ἕτοιμο κτισμένο;

—Ἐγὼ νὰ τὴν κτίσω μόνη μου; ἔκανε ἡ Μπέττυ μὲ ἀπορία.

— Νὰ ἐννοούμεθα, εἶπε ὁ κύριος Μόρρις γελώντας μὲ τὴν καρδιά του, νὰ ἐννοούμεθα. Λέγοντας, «νὰ κτίσῃς μόνη σου» δὲν ἐννοῶ ὅτι θὰ κάνῃς ἐσὺ τὸν κτίστη τοῦ σπιτιοῦ σου, ἀλλὰ ὅτι πιθανὸν νὰ θέλῃς νὰ ἀγοράσῃς τὸ οἰκόπεδο καὶ νὰ βάλῃς νὰ σοῦ κτίσουν ἕνα σπίτι ὅπως θὰ σοῦ ἀρέσῃ ἐσένα.

—Ἀ, ὄχι, δὲν ἔχω τέτοιο σκοπό, εἶπε ἡ Μπέττυ. Θὰ περνοῦσε πολὺς καιρὸς ὥς που νὰ κτισθῇ ὅλο τὸ σπίτι, καὶ ἐγὼ βιάζουμαι νὰ τὸ κατοικήσω. Θὰ ἤθελα ἕνα σπίτι ποὺ νὰ εἶναι κοντὰ στῆς κυρίας Βὰν-Κοῦρτ, καὶ νὰ μοιάζῃ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο μὲ τὸ δικό της, γιατὶ αὐτὸ μ' ἀρέσει πολύ. Μὰ ἴσως νὰ μὴ μὲ φθάνουν τὰ χρήματά μου γιὰ νὰ πάρω ἕνα τόσο μεγάλο σπίτι.

Ἡ κυρία Βὰν-Κοῦρτ χαμογέλασε.

— Λοιπὸν τὸ σπίτι μου σ' ἀρέσει; ρώτησε.

—Ἄχ, ναί, κυρία. Τὸ βρίσκω πάρα πολὺ ὡραῖο, μὲ τὶς μεγάλες του κάμαρες καὶ τὰ ψηλά του παράθυρα, τὸ ὡραῖο του περιβόλι. Μήπως τὸ πουλᾶτε, κυρία;

Ὅλοι ξέσπασαν σὲ γέλια ἀκούγοντας τὴν ἀπρόοπτη αὐτὴ ἐρώτηση.

—Ὄχι, παιδί μου, εἶπε ἡ κυρία Βὰν-Κούρτ, ὅταν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια της. Τὸ σπίτι μου μ' ἀρέσει πολὺ κι' ἐμένα ἐπίσης, καὶ δὲν ἔχω κανένα σκοπὸ νὰ τὸ ἀφήσω. Μὰ γνωρίζω ἕνα ποὺ τοῦ μοιάζει καὶ ποὺ δὲν εἶναι πολὺ μακριὰ ἀπ' ἐδῶ.

— Τὸ σπίτι τῶν Στίλλφορδ; εἶπε ἡ Μάργκαρετ. Λέγεται ὅτι τὸ πουλοῦν σὲ πολὺ συμφερτικὴ τιμή. Αὐτὸ θὰ ἦταν στάλήθεια μιὰ καλὴ εὐκαιρία γιὰ τὴν Μπέττυ. Ἐγὼ λέω νὰ πᾶμε νὰ τὸ ἰδοῦμε

Κι' ἔτσι τὸ ἴδιο ἀπόγευμα, ἡ οἰκογένεια Βὰν-Κούρτ, ἡ Μπέττυ καὶ ὁ κύριος Μόρρις μπῆκαν στάμάξι γιὰ νὰ πᾶνε νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ σπίτι ποὺ θαγόραζε ἐπιτέλους ἡ Μπέττυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Τὸ καινούργιο σπίτι

Ἀφοῦ ἄφησε πίσω του τὰ τελευταῖα σπίτια τοῦ Γκρήνμπορουο καὶ πέρασε ἀπὸ ἕνα ὡραῖο ἐξοχικὸ δρόμο στολισμένον μὲ κομψότατες βίλλες, τὸ ἁμάξι ἔστριψε καὶ σταμάτησε μπρὸς σὲ μιὰ μεγάλη καγκελόπορτα ἀπ' ὅπου διακρινόταν ἕνας ἀπέραντος κῆπος γεμᾶτος δέντρα καὶ πρασινάδα.

—Ἔ, τί λές, Μπέττυ, ρώτησε ἡ μὶς Μάργκαρετ τὴν μικρούλα ποὺ ἦταν καθισμένη κοντά της, πῶς σοῦ φαίνεται; Σ' ἀρέσει;

Τὸ παιδὶ δὲν μίλησε. Μὰ τὸ χαμόγελό του ἦταν ἀρκετὴ ἀπάντηση.

Τὸ ἁμάξι προχώρησε μέσ' στὴν δενδροστοιχία καὶ στάθηκε μπρὸς στὴν κυρία εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Ὅλοι κατέβηκαν ἀπ' τὰμάξι, κι' ἀφοῦ ἀνέβηκαν μιὰ πλατειὰ πέτρινη σκάλα ἔφθασαν μπρὸς στὴν πόρτα. Ὁ κύριος Μόρρις κτύπησε τὸ κουδούνι καὶ σὲ λίγο ἡ πόρτα ἀνοίχθηκε καὶ παρουσιάσθηκε μιὰ ἡλικιωμένη γυναίκα μὲ ἀγαθὸ καὶ ἀνοικτόκαρδο πρόσωπο.

—Ἔρχεσθε γιὰ νὰ ἰδῆτε τὸ σπίτι; εἶπε. Ἐγὼ κρατῶ τὰ κλειδιά. Περᾶστε νὰ σᾶς τὸ δείξω.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΧΟΥΛΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΙ—ΣΕΙΡΑ Γ'

Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

— Τί πετᾶς μέσ' στὰ λουλούδια,
πεταλούδα μου τρελλή,
δίχως νὰ μᾶς λὲς τραγούδια;
γιατὶ τόσο σιωπηλή;

Δὲ ζηλεύεις τὸ τζιτζίκι,
ποὺ ὥς τὸ δείλι κελαϊδεῖ;..
νὰ πετᾶς, τί ρεζιλίκι!
σὰ μουγγό, μουγγοῦ παιδί!..

— Μά, θαρρεῖς, πὼς περιμένουν
οἱ στιγμές μου ποὺ θὰ ζήσω,
καὶ τ' αὐγά μου νὰ γεννήσω
καὶ νὰ γλυκοκελαϊδήσω;
βιάζουνται ὅσοι ζοῦν—πεθαίνουν!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Η ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Ποιὸς εἶπε ὅτι ἡ φαντασία εἶναι ὁ μεγαλύτερός μας ἐχθρός; Ἐγὼ δὲν ξέρω γοητευτικώτερο σύντροφο ἀπ' αὐτή

Ὅταν ὅλοι κι' ὅλα σ' ἀφήνουν· ὅταν δὲ σοῦ μένει πιὰ τίποτα—μέσ' στὴν ἀπέραντη πικρότατη μοναξιά σου, ἔρχεται ἡ φαντασία νὰ σὲ πάρῃ πάνω στὰ μεγάλα της φτερά.

Ἐεχνᾶς τότε ποιὸς εἶσαι καὶ ποῦ ζῇς, καὶ δίνεσαι ὁλόκληρος στὰ γοητευτικά της δράματα.

Βλέπεις νἀνοίγουνται μπροστὰ στὰ ἐκπληκτα μάτια σου οἱ μαγεμένοι κόσμοι τῶν ὀνείρων, καὶ μεθᾶ τὸ βλέμμα σου στὴν ἐνατένισή τους.

Ἡ πραγματικότης γίνεται ἕνας ἐφιάλτης, ποὺ τὸν ἔχεις πιὰ λησμονήσει. Ἐεχνᾶς τὴ φτώχεια σου καὶ τὴ μηδαμινότητά σου, καὶ γίνεσαι ὁ ἄνθρωπος ποὺ πόθοῦσες τόσο πολὺ νὰ ἦσουν.

Ὅταν ἤμουν παιδί, ἡ φαντασία ἦταν ὁ ἀχώριστος σύντροφός μου, κι' εἶχε γιὰ μένα πιότερη πραγματικότητα κι' ἀπ' τὴν ἴδια τὴν πραγματικότητα. Τὴν ἐπικαλούμουν πάντα στὰ παιχνίδια μου καὶ κείνη ποτὲ δὲ μὲ δυσαρεστοῦσε:

Μεταμόρφωνε τὶς καρέκλες τῆς τραπεζαρίας, πόδαζα στὴ σειρά, σὲ ἁμαξοστοιχία, ποὺ μὲ ταξίδευε στὶς πιὸ μακρινὲς χῶρες. Ἔκανε τὴ σκάφη τῆς αὐλῆς μας μεγάλο ὑπερωκεάνειο, ποὺ ἔσχιζε τὰ πελάγη καὶ τοὺς ὠκεανούς, μὲ πλοίαρχό τοῦ ἐμένα. Ζωντάνευε τὴ σκούπα σὲ ὑπερήφανο κι' ἀτίθασσο ἄλογο, ποὺ μάταια ἀγωνιζόμουν νὰ τὸ συγκρατήσω.

Μὲ ἀνακήρυττε μεγάλο στρατάρχη. Μὲ χειροτονοῦσε πατριάρχη. Μὲ διόριζε καθηγητή, μὲ μιὰ βέργα στὸ χέρι, φόβο καὶ τρόμο τῶν ἄταχτων φανταστικῶν μαθητῶν μου.

Ἔδινε φωνὴ σὲ κάθε πρᾶγμα γιὰ νὰ μπορῶ νὰ μιλῶ μαζί του.

Καὶ μ' ἀπορροφοῦσαν τόσο πολὺ τὰ σπουδαῖα αὐτὰ ἐπαγγέλματά μου, ποὺ ἔπρεπε νὰ μὲ καλέσουν πολλὲς φορὲς οἱ δικοί μου στὸ τραπέζι, γιὰ νὰ ἀποχωριστῶ γιὰ λίγες στιγμές

Καὶ νά, μιὰ μέρα τὸν ἔχασα τὸν παντοδύναμο αὐτὸ σύντροφό μου. Μὰ ὄχι γιὰ πάντα. Εἶναι στιγμὲς καὶ τώρα ποὺ μὲ θυμᾶται κάποτε-κάποτε, κι' ἔρχεται νὰ μὲ παρηγορήσῃ γιὰ τὶς χάρες ποὺ ἔχω στερηθεῖ. Τί κι' ἂν ἡ συντροφιά της εἶναι τόσο σύντομη τώρα; Τί κι' ἂν ἡ μοναξιά μου γίνεται κατόπι πιὸ πικρή; Τί κι' ἂν ἡ πραγματικότητα ὕστερα μὲ πληγώνει πιὸ βαθιά;

Τὴν ἀγαπῶ ἐγὼ πάντα τὴν καλή μου τὴ φαντασία. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Ο ΔΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΕ'.

Ἡ Λούση κι' ὁ Τοτὸς πῆραν τὴν ἄδεια νὰ προσκαλέσουν στὸ σπίτι τοὺς φίλους τους.

Τί χαρὰ ποὺ ἔχει ὁ Πετράκης! Θὰ ξαναϊδῇ τὴ Λούση, θὰ παίξῃ, θὰ διασκεδάσῃ, θὰ φάῃ γλυκά. Ἀπὸ ἰὴν ἀνυπομονησία του, πῆγε πρῶτος. Μὰ ἡ Λούση δὲν δυσαρεστήθηκε γι' αὐτό, κάθε ἄλλο! Τὸν πῆρε ἀμέσως ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὸν πῆγε νὰ τὸν παρουσιάσῃ στὴ θειά της.

Τοῦ εἶχαν συστήσει νὰ εἶναι εὐγενικός, προσεκτικὸς καὶ φρόνιμος. Γι' αὐτὸ εἶναι λιγάκι συμμαζεμένος, μουδιασμένος. Ἡ καλὴ κυρία ὅμως τοῦ δίνει θάρρος, τὸν χαϊδεύει, τὸν φιλεῖ. Καὶ τοὺς λέει:

— Πηγαίνετε νὰ παίξετε, παιδιά μου.

Τὰ ποδαράκια τρέχουν. Ἡ Λούση θέλει νὰ δείξῃ στὸ μικρό της φίλο ὅλες τὶς ἑτοιμασίες.

Στὴν αὐλή, ἔχουν στήσει ἕνα ψηλὸ κατάρτι. Ὅποιος μπορέσει νὰ σκαρφαλώσει ὥς τὴν κορφή του, θὰ βρῇ καὶ θὰ πάρῃ πολὺ ὡραῖα πράγματα, ποὺ τάχουν κρεμάσει ἐκεῖ-πάνω γιὰ τὸ νικητή. Ἔπειτα θὰ τρέξουν μὲ σακκιὰ κι' ὅποιος φτάσῃ πρῶτος. Ἔπειτα θὰ καθήσουν στὸ τραπέζι νὰ φᾶνε χίλια καλά.

Μπροστὰ στὸ κατάρτι βρίσκουν τὸν Τοτὸ ποὺ κοιτάζει ψηλὰ καὶ μετρᾶ τὴν ἀπόσταση μ' ἀνησυχία.

—Ἔ, Πετράκη, σὺ ποὺ εἶσαι δυνατός, μπορεῖς νὰ σκαρφαλώσῃς ἐκεῖ-πάνω; Ἰδὲς τί ἔχουν κρεμάσει ἀπὸ τὸ ἕνα κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς ἀντένας. Ἕνα τσουρέκι κι' ἕνα κουτὶ τσοκολάτες!

Τοῦ Πετράκη τοῦ τρέχουν τὰ σάλια. Δοκιμάζουν κι' οἱ δυὸ νὰ σκαρφαλώσουν, μὰ κανένας τους δὲν τὸ καταφέρνει. Εἶναι τόσο δύσκολο! Τὸ κατάρτι γλιστρᾶ καὶ μόλις ἀνεβαίνουν λίγο, πέφτουν πάλι κάτω.

Ὡστόσο φτάνουν κι' οἱ ἄλλοι καλεσμένοι. Ἡ Λούση κι' ὁ Τοτὸς συσταίνουν τὸν ἕνα στὸν ἄλλον, τὰ παιδιὰ ποὺ πρωτοβλέπουνται γίνουνται γρήγορα φίλοι, καὶ σὲ λίγο ἡ αὐλὴ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τὶς φωνές τους. Παίζουν διάφορα παιχνίδια, χορεύουν συρτὸ κι' ἔπειτα φέρνουν ἔξη σακκιὰ γιὰ τὸ τρέξιμο.

Ἀρχίζουν ἀπ' τὰ μεγαλύτερα παιδιά. Τὰ χώνουν μέσα στὰ σακκιὰ ὥς τὸ λαιμὸ καὶ τὰ δένουν μὲ σπάγγους σὰ δεμάτια. Ἐμπρός, τρεχᾶτε! Ἕνα βραβεῖο ἔχει ὁρισθεῖ γιὰ τὸ νικητὴ αὐτοῦ τοῦ παράξενου δρόμου.

Τρέχουν. Κάθε τρία βήματα πέφτουν καὶ ξανασηκώνουνται. Τὰ γέλια ἀντηχοῦν ἀπὸ παντοῦ. Κι' ὅταν ἐπιτέλους ἕνα παιδὶ φτάνῃ στὸ τέρμα, τὸ χειροκροτοῦν, τοῦ φωνάζουν ζήτω! μπράβο! οὔρα! τὸ σηκώνουν στὰ χέρια, τὸ ἀποθεώνουν.

Ἡ σειρὰ τοῦ Πετράκη τώρα. Τὸν βάζουν στὸ σακκί, καθὼς καὶ τὸν

Τοτό, ποὺ εἶναι ὁ ἀνταγωνιστής του. Νὰ ἰδοῦμε ποιὸς θὰ φτάση πρῶτος

—Ἕνα! δυό! τρία!..

Ξεκινοῦν. Ὁ Τοτὸς εἶναι ψηλός, ἔχει πόδια μακρύτερα. Ὁ Πετράκης ὅμως εἶναι πιὸ ἐπιτήδειος. Δὲν πέφτει συχνὰ καὶ σηκώνεται ἀμέσως. Φαίνεται πὼς αὐτὸς θὰ νικήση. Τὴν τελευταία ὅμως στιγμὴ ξεπερνᾶ καὶ τοὺς δυὸ ἕνας ἄλλος, φτάνει στὸ τέρμα καὶ τοὺς παίρνει τὸ βραβεῖο!

Τὸν Πετράκη δὲν τὸν νοιάζει. Τὸ ἀγώνισμα ἦταν τόσο διασκεδαστικό, ἔκαμε τόσα γέλια!

Καὶ τώρα στὸ κατάρτι. Νὰ ἰδοῦμε ποιός... λιχουδάκης θὰ φτάση ὡς τὰ γλυκὰ ἐκεῖνα βραβεῖα!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΛΟΤΟΜΟΥ

Τὸ καλυβόσπιστο τοῦ Βασίλη, ἑνὸς πολωνοῦ χωρικοῦ, ἦταν χτισμένο στὴν ἀρχὴ-ἀρχὴ τοῦ δάσους. Ὁ Βασίλης ἦταν λοτόμος, καὶ ζοῦσε ἀνάμεσα στὰ δέντρα. Τὴ γυναίκα του τὴν ἔλεγαν Νατάσα, κι' εἶχαν δυὸ παιδιά: τὴ Σόνια, ποὺ ἦταν δεκατριῶν χρονῶν, καὶ τὸ μικρὸ Γιεγκόρ, ποὺ δὲν εἶχε πατήσει ἀκόμα στὰ τρία.

Ἕνα πρωϊνό, ὁ Βασίλης κι' ἡ γυναίκα του σηκώθηκαν ἀπὸ πολὺ νωρὶς γιὰ νὰ πᾶνε στὴ γειτονικὴ πόλη νὰ ψωνίσουν.

Εἶπαν λοιπὸν στὴ Σόνια:

—Ἔχει ἀκόμα ψωμὶ καὶ τυρὶ γιὰ σένα στὸ κελλάρι, καὶ γάλα γιὰ τὸ Γιεγκόρ: τοῦ τὸ δίνεις. Ἔχε ἀκόμα τὸ νοῦ σου νὰ κρατᾶς ἀναμένη τὴ φωτιά, καὶ μὴ βγῆς ἔξω, γιατὶ κάνει κρύο.

Ὕστερα, ἀφοῦ φίλησαν τὰ παιδιά τους, ὁ λοτόμος κι' ἡ γυναίκα του ἀνέβηκαν στὸ ἔλκυθρο. Ἡ γῆ ἦταν κουκουλωμένη ἀπὸ ἕνα χοντρὸ χιόνινο πάπλωμα. Ὁ καιρὸς ἦταν κρύος· ξεροβόρι.

Σὲ λίγο ὁ Γιεγκὸρ ξύπνησε. Ἡ Σόνια τὸν ἔντυσε, τοῦ ζέστανε τὸ γάλα του, τοῦδωσε νὰ πιῇ κι' ἔκατσε νὰ παίξη μαζί του. Ἀλλὰ νὰ ποῦ ὁ οὐρανὸς σκοτεινιάζει ἄξαφνα. Ἄσπρες νιφάδες ἀρχίζουν νὰ στριφογυρίζουν στὸν ἀέρα καὶ σὲ λίγο ξέσπασε μιὰ δυνατὴ χιονοθύελλα στὴν ἐρημίωμένη ἐξοχή. Τουρτουρίζοντας, ἡ Σόνια ἔβαλε κάμποσα κούτσουρα στὴ φωτιὰ ποὺ ἔτριζε, ἐπειδὴ ὁ ἀέρας ἔσπρωχνε τὸ χιόνι ὡς μέσα στὴν καμινάδα.

Κείνη τὴ στιγμή, ἄκουσε μπρὸς στὴν πόρτα κουδουνίσματα· πηγαίνει στὸ παράθυρο καὶ βλέπει ἕνα ἔλκυθρο ζευγμένο μ' ἕνα μικρόσωμο ἄλογο, τυφλωμένο ἀπ' τὸ χιόνι ποὺ ἔπεφτε μπρὸς στὰ μάτια του. Δυὸ παιδιὰ εἶχαν πηδήσει κάτω καὶ χτυποῦσαν στὴν πόρτα τῆς καλύβας.

Οἱ δυὸ μικροὶ ταξιδιῶτες ἔκαναν σὰν τρελλοὶ καὶ φώναζαν, μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπ' τὸ φόβο τους:

—Ἀνοίξτε, ἀνοίξτε γρήγορα, γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ!

Στὶς φωνές τους ἡ Σόνια, χωρὶς νὰ χάση καιρό, ἄνοιξε τὴν πόρτα.

— Μᾶς κυνηγοῦν οἱ λύκοι, τῆς ἐξήγησε τὸ μεγαλύτερο, ποὺ ἦταν κορίτσι, μπαίνοντας μὲ φόρα· νά, τώρα θὰ φανοῦν καὶ θὰ χυμήξουν στὸ φτωχὸ ἄλογάκι μας!

— Μείνετε ἥσυχη, τῆς λέει ἡ Σόνια χωρὶς νὰ χάση τὴν ψυχραιμία της.

Καὶ βγῆκε ἔξω σὰν ἀστραπή, ἄρπαξε τὸ ζῶο ἀπ' τὸ χαλινάρι καὶ τὸ τράβηξε σὲ μιὰ ἀποθήκη ποὺ βρισκόταν πλάϊ στὴν καλύβα, καὶ συγκοινωνοῦσε μαζί της μὲ μιὰ ἐσωτερική πορτούλα.

Ἔπειτα, σβέλτα, ξαναγύρισε στὴν κάμαρα κι' ἀφοῦ ἔκλεισε τὴν πόρτα, τὴν ἀμπάρωσε. Καὶ τότε μονάχα κοίταξε νὰ δῇ τί λογῆς ἦταν οἱ νεοφερμένοι.

Ἦταν δυὸ πλουσιόπαιδα, ὅπως φαινόταν ἀπ' τὰ ροῦχα καὶ τὴ φυσιογνωμία τους. Ἡ κοπελλίτσα τῆς ἐξήγησε, πὼς ἔκαναν τὴν ἀνοησία νὰ μὴν ἀκούσουν κανένα καὶ νὰ βγοῦν ἔξω μόνοι τους οἱ δυό, γιὰ νὰ δοκιμάσουν τὸ καινούργιο ἔλκυθρο, ποὺ τοὺς εἶχαν χαρίσει ἀπὸ χτές.

Δὲν εἶχαν προσέξει πὼς ὁ οὐρανὸς μαύριζε ἀπ' τὰ σύννεφα. Μισομεθυσμένοι ἀπ' τὸ τρέξιμο, ἄφιναν τὸ ἀλογάκι τους νὰ τρέχη μέσα στὸ δάσος. Σὲ λίγο ὅμως ἄρχισε νὰ πέφτη χιόνι καὶ νὰ σκεπάζη τἀχνάρια, ποὺ εἶχε ἀφήσει τὸ ἔλκυθρό τους· ἔτσι δὲν ἤξεραν πιὰ τί δρόμο νὰ τραβήξουν γιὰ νὰ γυρίσουν. Οἱ γονεῖς τους, πλούσιοι ἄρχοντες, ποὺ εἶχαν τὸ ἀρχοντικό τους κάπου κεῖ κοντά, θὰ κόντευαν νὰ τρελλαθοῦν ἀπ' τὴν ἀνησυχία τους.

Τὴν κόρη, ποὺ ἦταν καὶ ἡ μεγαλύτερη ἀπ' τὰ δυὸ παιδιά, τὴν ἔλεγαν Ὄλγα, καὶ τὸν ἀδελφό της Παῦλο.

Ἐνῶ ἔδιναν αὐτὲς τὶς ἐξηγήσεις, ἀκούστηκαν οὐρλιάσματα καὶ τὰ παιδιὰ εἶδαν μὲ τρόμο ἀπ' τὸ παράθυρο μιὰ ἀγέλη ἀπὸ λύκους, ποὺ ἤρθαν κοντὰ καὶ στάθηκαν γύρω ἀπὸ τὸ σπιτάκι, μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ μὴν τὸ κουνήσουν ἀπὸ ἐκεῖ. Ὁ Γιεγκὸρ κι' οἱ δυὸ μικροὶ ξένοι ἔβαλαν τὰ κλάματα καὶ ξεφώνιζαν. Ἡ Σόνια τοὺς ἔδινε ὅσο μποροῦσε περισσότερο θάρρος καὶ τοὺς πῆγε κοντὰ στὴ φωτιά.

— Πεινῶ πολύ, εἶπε ὁ Παῦλος.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, πρόσθεσε ἡ ἀδερφή του.

Ἡ Σόνια ἔβγαλε ἀπ' τὸ κελλάρι ὅ,τι ἀπόμεινε καὶ τοὺς τὄδωσε, χωρὶς νὰ κρατήση γιὰ τὸν ἑαυτό της παρὰ ἕνα κομμάτι ψωμὶ μονάχα, μὲ τὴν πρόφαση πὼς ἦταν μαθημένη νὰ περνάη ἔτσι.

Πέρασαν κάμποσες ὧρες. Στὸ τέλος οἱ λύκοι, ποὺ ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα τόσο καὶ πεινοῦσαν περισσότερο κι' εἶχαν κουραστῆ πιὰ νὰ κοιτάζουν πότε θὰ βγοῦν ἐκεῖνοι, ποὺ εἶχαν βάλει στὸ μάτι, ἄρχισαν νὰ πηδοῦν γιὰ νὰμπουν στὸ καλυβόσπιτο μὲ τὴ βία. Ἡ καλυβούλα, ποὺ καὶ μόνη της λίγο-ἤθελε γιὰ νὰ σωριαστῇ, σειόταν ἀπὸ πάνω ὡς κάτω τὸ φύλλο τῆς πόρτας ἔτριζε.

Ἡ Σόνια φοβήθηκε πὼς τὰ τρομερὰ θηρία δὲ θἀργοῦσαν νὰ τὴ σπάσουν:

— Πρέπει νὰ βάλουμε σ' ἐνέργεια ἄλλα μέσα, σκέφτηκε τὸ θαρραλέο κορίτσι.

Πῆγε λοιπόν, ἔφερε μιὰ σκάλα καὶ τὴν ἀκούμπησε στὸν τοῖχο, ἔτσι ποὺ νὰ φτάνη ὡς ἕνα μικρὸ φεγγίτη, ποὺ φαινόταν πίσω ἀπὸ ἕνα τσίτινο παραπέτασμα. Ἔπειτα ἄρπαξε τὸ γεμισμένο τουφέκι τοῦ πατέρα της, ἀνέβηκε γρήγορα γρήγορα τὴ σκάλα κι' ἔρριξε πάνω στἀγρίμια.

Ἀμέσως τὰ οὐρλιάσματά τους ἀντήχησαν πιὸ σιγανά: ἡ Σόνια εἶχε σκοτώσει ἕνα λύκο. Οἱ ἄλλοι ἔπεσαν πάνω του γιὰ νὰ τὸν κατ. βροχθίσουν, κι' αὐτὸ ἦταν ποὺ τοὺς ἔκανε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ ἡσυχάσουν κάπως· ἀλλὰ σὲ λίγο ξαναρρίχτηκαν στὸ καλυβόσπιτο, κι' αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ περισσότερη λύσσα.

Τὸ ἀλογάκι χρεμέτιζε μὲ τρόμο στὸ σταῦλο· τὰ παιδιὰ δὲν τολμοῦσαν οὔτε νὰ κουνηθοῦν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σόνια, ποὺ δὲν κατέβηκε ἀπ' τὴ σκάλα, παρὰ γιὰ νὰ ξαναγεμίση τὸ δπλο της καὶ νὰ δώση θάρρος στἄλλα παιδιά, ποὺ εἶχε ἀναλάβει νὰ ὑπερασπίση. Ἔπειτα ξανανέβηκε καὶ ξαναρρίξε μὲ τὸ τουφέκι.

Τἀγρίμια, σὰ νὰ τὴ φοβόνταν, δὲν τολμοῦσαν νὰ πλησιάσουν. Ἀλλὰ ἡ Σόνια, πρὸς τὸ σούρουπο, εἶχε ἀποκάνει τὸ κεφάλι της στριφογύριζε, ὁ πυρετὸς τὴν ἔκαιγε, τὰ χέρια της ἔτρεμαν κι' ἔβλεπε, μὲ πόνο, πὼς ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψη τὸν ἀγῶνα, ὅταν ἔφτασε μιὰ ἀνέλπιστη βοήθεια. Ἔβγαλε μιὰ χαρούμενη φωνή.

***

Οἱ γονεῖς της, ποὺ τοὺς ἔπιασε ἡ

κακοκαιρία στὸ δρόμο, ἀποφάσισαν νὰ γυρίσουν πίσω καὶ γύρισαν μὲ πολλὴ περισσότερη γρηγοράδα, ἀπὸ δση ὑπολόγιζαν. Στὸ δρόμο, συναντήθηκαν μὲ τὸν πατέρα τῶν δυὸ ἄλλων παιδιῶν, ποὺ ἔψαχνε μὲ ἀπόγνωση στὸ δάσος, ἔχοντας μαζί του τοὺς ὑπηρέτες του. Ὅλοι ἦταν ἁρματωμένοι, γιὰ τὸ φόβο τῶν λύκων. Ὁ Βασίλης προσπάθησε νὰ πείση τὸ δυστυχισμένο πατέρα, γιὰ νὰ τοῦ δώση θάρρος, πὼς ὁ γιός του κι' ἡ κόρη του θὰ εἶχαν καταφύγει στὸ καλυβόσπιτό του, κι' ὅλοι συμφώνησαν μαζί του, πὼς ἔτσι θἄγινε.

Τότε, δίχως νὰ χάνουν καιρό, ἄρχισαν τἀγρίμια στὸ τουφεκίδι, ποὺ τὄβαλαν στὰ πόδια οὐρλιάζοντας κι' ἀφίνοντας ἕνα σωρὸ πτώματα.

Μαντεύει κανεὶς τὴ χαρά, ποὺ πῆραν οἱ δυστυχισμένοι γονεῖς, ἅμα ξαναβρῆκαν σῶα τὰ παιδιά τους. Ἡ Ὄλγα κι' ὁ Παῦλος γλυτώσαν τὴν τιμωρία ἀπ' τὸ μπαμπά τους γιατὶ βρῆκε πὼς εἶχαν τιμωρηθῆ ἀρκετὰ ἀπ' τὸ φόβο ποὺ πῆραν.

Μὴ μπορώντας νὰ κρατήση τὴ συγκίνησή του, ἔσφιξε τὴ Σόνια στὴν ἀγκαλιά του, ἐπειδὴ δὲν ἤξερε πὼς ἀλλοιῶς νὰ τὴν εὐχαριστήση. Ἔπειτα, γύρισε πρὸς τὸ λοτόμο:

— Μοῦ χρειάζεται ἕνας φύλακας, τοῦ λέει, ἂν θέλετε, παίρνω σᾶς.

Καὶ τώρα ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ γενναίου Βασίλη νὰ τοῦ πῇ, πὼς δέχεται μ' εὐγνωμοσύνη τὴ θέση ποὺ τοῦ πρόσφερε.

(Μετάφραση) Κ.Π.ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΑ ΜΑΤΙΑ

Ὅποτε μπαίνω στὸ δωμάτια τοῦ παπποῦ μου, ἀθελά μου ρίχνω τὸ βλέμμα σ' ἕνα παράξενο ζωγραφικὸ ἔργο—κρεμασμένο ἀπάνω ἀπ' τὸ γραφεῖο—ποὺ παριστάνει μιὰ ἀνάερη μορφή· ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ μόνο ποὺ ξεχωρίζει καθαρὰ εἶναι ἕνα ζευγάρι φωτεινὰ καὶ ὑπέροχα μάτια. Κάτι γλυκὰ μ' ἐξαιρετικοὺς ὁριδισμοὺς μάτια, ὁλότελα ἀπ' τὰ σπάνια.

Τὸ δωμάτιο αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς ὅπως ὅταν ζοῦσε ὁ παπποῦς. Τίποτα δὲν μετακινήσαμε. Ἀκόμα καὶ τὰ μισοκαμένα κούτσουρα βρίσκονται στὸ τζάκι σὰ νὰ περιμένουν νὰ τἀνάψῃ πάλι κανένας. (Ἀλίμονο, πρέπει νἄταν τρόπος νὰ μάθκιναν πὼς θὰ μείνουν γιὰ πάντα σβυσμένα, ὅπως ἔσβυσε τὸ μοιραῖο ἐκεῖνο χειμωνιάτικο βράδυ Ἐκεῖνος). Κι' ἔτσι μπαίνοντας καμμιὰ φορὰ ἐκεῖ, θαρρῶ πὼς θἀντικρύσω τὴ χιονισμένη μορφὴ τοῦ καλοῦ παπποῦ.

Θυμᾶμαι, ὅταν ἤμουν μικρός, γυρίζοντας ἀπ' τὸ σχολεῖο πήγαινα νὰ φιλήσω τὸ χέρι τοῦ παπποῦ ποὺ, καθισμένος στὴν ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα του, διάβαζε τὴν ἐφημερίδα του ἢ τὴν Ἁγία Γραφή. Τὸ πρῶτο πρᾶγμα, ὅπου ἔπεφτε ἡ ματιά μου, ἦταν τὸ πορτραῖτο μὲ τὰ ἀλλόκοτα μάτια. Ἀλήθεια μαγικὰ θὰ ἦταν αὐτὰ τὰ μάτια, γιατὶ ἡ ἔκφρασή τους δὲν ἦταν πάντα ἡ ἴδια, Ἄλλαζε—τοὐλάχιστον ἔτσι μοῦ φαινόταν—σύμφωνα μὲ τὴν ψυχική μου κατάσταση κάθε φορά. Ἔτσι, ὅταν ἤξερα τὸ μάθημα νεράκι καὶ ἔμπαινα χαρούμενος στὸ δωμάτιο τοῦ παπποῦ, τὰ μάτια, σὰν νὰ αἰσθάνονταν χαρὰ κι' αὐτὰ γιὰ τὴν ἐπιμέλειά μου, μὲ κοίταζαν χαρούμενα καὶ γελαστά. Ἀπεναντίας ἅμα τύχανε νὰ μὴν τὸ ξέρω ἢ νἄχω κάνει καμμιὰ ἀταξία, τὰ μάτια φαινόνταν λυπημένα σὰν νὰ μὲ ἐλεεινολογοῦσαν γιὰ τὴν κατάντια μου.

Ὁ παππούς μου, παρακολουθοῦσε τὴν ἄφωνη αὐτὴ ψυχικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸ κάδρο καὶ μοῦλεγε σιγὰ-σιγά:

— Βλέπεις, μικρέ μου, πὼς καμμιὰ φορὰ καὶ τἄψυχα μποροῦν νὰ ἐκφράσουν σὰν τὸν ἄνθρωπο λύπη ἢ χαρά; Ἔτσι λοιπόν, ἅμα πεθάνω καὶ θὰ σβύσουν τὰ μάτια τὰ δικά μου, θὰ μένουν αὐτὰ γιὰ νὰ σοῦ θυμίζουν τὸ καθῆκον σου μὲ τὴν παραινετικὴ ἔκφρασή τους, ἢ—ποὺ τὸ εὔχομαι γιὰ πάντα—νὰ χαίρουνται μαζί σου γιὰ τὶς καλὲς πράξεις σου.

Ἐγὼ τοῦ φιλοῦσα μὲ σεβασμὸ τὸ χέρι καὶ ὑποσχόμουν μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ ἐκτελῶ πάντα τὸ καθῆκον μου.

Κάθε φορὰ λοιπὸν ποὺ θέλω νὰ ἐξομολογηθῶ κάτι ποὺ μὲ βαραίνει ἢ νὰ ἐκφράσω τὴ χαρά μου γιὰ κάποια πρόοδό μου, ἀντικρύζω μ' ἐμπιστοσύνη τὰ ὑπέροχα φωτεινὰ μάτια τοῦ πορτραίτου, γιατὶ πιστεύω ἀδίσταχτα πὼς μέσα ἀπ' αὐτὰ μὲ βλέπουν τὰ γεμάτα γλυκύτητα μάτια τοῦ παπποῦ μου.

ΔΗΜΟΣ Σ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Ο ΜΑΓΟΣ ΤΩΝ ΦΙΔΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ LEON LAMBRY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ναί. Πῶς θὰ τὰ καταφέρουμε νὰ πληρώσουμε τὰ εἰσιτήρια ὡς τὸ Δελχί; Ἀπ' τὴ χθεσινὴ παράσταση μάζεψα μερικὰ παραδάκια, ἀλλὰ αὐτὰ δὲν εἶναι ἀρκετά.

—Ὁ σταθμάρχης θὰ δεχόταν νὰ μὴ πληρώσω εἰσιτήριο, μιὰ καὶ εἶμαι Ἀγγλίδα, καὶ θὰ τὸ πλήρωνε ὕστερα ὁ πατέρας μου σὰν θὰ φθάναμε στὸ Δελχί.

—Ὁ πατέρας σου, ὅπως ὑπολογίζω, αὐτὲς τὶς μέρες δὲν βρίσκεται στὸ Δελχί. Κι' ἔπειτα, ἂν δεχόταν νὰ μὴ πληρώσῃς αὐ εἰσιτήριο, δὲν θὰ παραδεχόταν τὸ ἴδιο καὶ γιὰ μένα.

—Ἀλήθεια; Λές;

— Εἶμαι βέβαιος. Κι' ὕστερα, δὲν θέλω νἀφήσω τὸν Καραλά μου. Καὶ νὰ τὸν πάρουμε μαζί μας μὲ τὸν σιδηρόδρομο, αὐτὸ θὰ μᾶς ἐκόστιζε πολὺ ἀκριβά.

— Δὲν τἄχα σκεφθεῖ ὅλα αὐτά!

— Κι' ἔπειτα εἶναι καὶ ἡ Σότζια!

—Ἀλήθεια, ἔκανε ἡ Μαίρη. Κι' εἶναι πολὺ καλὴ ἡ καϊμένη. Δὲν τὴ γνωρίζω παρὰ ἀπὸ χθές, δὲν καταλαβαίνω τὴν γλῶσσα της, μὰ ὡστόσο τὴν συμπαθῶ πολύ. Θὰ μοῦ ἔκανε μεγάλο κόπο ἂν τὴν χωρίζόμουν.

Λέγοντας αὐτὰ ἡ Μαίρη κοίταζε τρυφερὰ τὴν μικρὴ Ἰνδὴ καὶ ἡ Σότζια κατάλαβε τί σήμαινε τὸ βλέμμα της. Πῆρε τὸ χέρι τῆς Μαίρης καὶ τὸ ἔφερε στὰ χείλη της.

— Καϊμένη μικρούλα, ψιθύρισε ἡ μικρὴ Ἀγγλίδα. Εἶναι πολὺ πιὸ δυστυχισμένη ἀπὸ μένα. Ἐγὼ πάω νὰ βρῶ τὴν μητέρα μου καὶ τὸν πατέρα μου κι' αὐτὴ ποιὸς ξέρει ἂν ἔχει γονεῖς. Δὲν θὰ τὴν ἀφήσω ποτὲ μου!

Καὶ καθὼς ἡ Σότζια τῆς ξαναφιλοῦσε τὸ χέρι, ἡ Μαίρη χύθηκε μὲ ὁρμὴ στὴν ἀγκαλιά της. Τὴν φίλησε τρυφερὰ καὶ στὰ δυὸ μάγουλα καὶ τῆς εἶπε:

— Θὰ σ' ἀγαπάω σὰν ἀδελφή μου!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Ἀπ' τὸ Χαϊδεραμπάτ στὸ Δελχί

Τὸ ταξίδι ἀπὸ τὸ Χαϊδεραμπάτ ὡς τὸ Δελχὶ δὲν εἶναι μικρό. Εἶναι ὅσο ἀπὸ τὸ τελευταῖο ἄκρο τῆς Ἑλλάδος, νὰ ποῦμε ἀπὸ τὴν Καλαμάτα, ὡς τὸ Βουκουρέστι. Καὶ μέσ' στὸ κέντρο τῶν Ἰνδιῶν, καὶ ὁ τόπος εἶναι ἄγριος, καὶ βουνὰ ψηλὰ ὑπάρχουν καὶ ἔρημοι καὶ ἄγριοι χείμαρροι καὶ οἱ πόλεις καὶ τὰ χωριὰ εἶναι σπάνια καὶ οἱ δρόμοι δὲν εἶναι τόσο περιποιημένοι, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ ταξιδέψῃ ἄνετα καὶ γρήγορα ἕνα φτωχὸ ἄλογο ποὺ ἔσερνε ἕνα ἁμάξι μὲ δυὸ κορίτσια κι' ἕνας πεζοπόρος ὅπως ὁ Κεσάμπ.

Γι' αὐτὸ οἱ ἑβδομάδες διαδέχονταν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, χωρὶς οἱ ταξιδιῶτες μας νὰ φθάνουν στὸ τέρμα. Καὶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὰ δυὸ κοριτσάκια δὲν ἔβλεπαν παρὰ ἐλαχίστους ἀνθρώπους, γιατὶ ὁ Κεσάμπ ἀπέφευγε

νὰ περνάῃ ἀπὸ τὶς μεγάλες πολιτεῖες κι' ἀπὸ τοὺς πολυσύχναστους δρόμους, γιατί, καὶ πολὺ ὀρθά, φοβόταν ἀκόμη τὴν καταδίωξη τοῦ Γιουγκάλ. Κι' ἔτσι ἡ Μαίρη περιοριζόταν μονάχα στὴ συντροφιὰ τῆς Σότζιας καὶ τοῦ Κεσάμπ, κι' ἡ καλὴ καρδιὰ κι' ἡ καλωσύνη αὐτῶν τῶν δυὸ ἀγαθῶν ἀνθρώπων τὴν ἔκαναν νὰ τοὺς ἀγαπάῃ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα περισσότερο.

Τὸ ταξίδι αὐτὸ εἶχε κι' ἕνα ἄλλο ἀποτέλεσμα: Ἡ Μαίρη, ποὺ ἤξερε μερικὲς ἰνδιάνικες λέξεις, χάρη στὴν διαρκῆ συντροφιὰ τῆς Σότζιας καὶ τοῦ Κεσάμπ, τελειοποίησε τὶς γνώσεις της στὴν ἰνδοστάνικη διάλεκτο καὶ μέσα σὲ τέσσερες βδομάδες μποροῦσε νὰ συνεννοῆται ὡραιότατα μὲ τοὺς συνταξιδιῶτες της. Πόσες συζητήσεις δὲν ἔκαναν τότε τὰ δυὸ κοριτσάκια! Καὶ πόσα νόστιμα ἀνέκδοτα καὶ τραγουδάκια διασκεδαστικὰ δὲν τοὺς εἶπε ὁ Κεσάμπ!

Ἔτσι τὸ ταξίδι τοὺς φαινόταν λιγώτερο μακρὺ κι' ἐπίπονο, κι' ἡ Μαίρη ἔπαψε πιὰ νὰ θυμᾶται μὲ νοσταλγία τὰ ἀναπαυτικὰ ταξίδια μὲ τὸν σιδηρόμο ποὺ ἔκανε πρῶτα μὲ τοὺς γονεῖς της.

Τὸ πιὸ δυσάρεστο μέρος τοῦ ταξιδιοῦ ἦταν ὅταν πέρασαν τὸ ὀροπέδιο τοῦ Μαλβά. Ἡ ζέστη ἦταν ἀφόρητη καὶ τὰ δυὸ κορίτσια ὑπέφεραν φρικτά. Εὐτυχῶς ὁ Κεσάμπ εἶχε πάρει ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα, ἔκανε συχνοὺς σταθμοὺς κι' ἔτσι ἔφθασαν στὸ Κοτὰχ χωρὶς ἀπευκταῖο. Ἀφοῦ ἀναπαύθηκαν μιὰ μέρα σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ πόλη, ὁ Καραλὰ ποὺ ἔσερνε πάντα θαρραλέα τὸ ἁμάξι του, πῆρε τὴ διεύθυνση τοῦ Τζεϋπόρ, ποὺ θὰ ἀποτελοῦσε τὸν τελευταῖο σταθμό τους πρὶν νὰ φτάσουν στὸ Δελχί.

Ὡστόσο δὲν εἶναι σωστὸ νὰ ποῦμε ὅτι ὁ Καραλὰ ἔσερνε τὸ ἁμάξι του ὅπως πάντα, γιατὶ τὸ γνωστικὸ ζῶο εἶχε ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἕνα ὕφος πολὺ περίεργο: Στεκόταν κάθε λίγο καὶ λιγάκι, χλιμιντροῦσε μὲ τὸ κεφάλι γυρισμένο κατὰ τὴ δύση, σήκωνε ταῦτιά του ἀνήσυχα καὶ κοίταζε τὸν ἀφεντικό του.

Ὁ Κεσάμπ δὲν ἄργησε νὰ ἀντιληφθῆ ὅτι τὸ ἄλογό του εἶχε μυρισθεῖ κάποιον κίνδυνο καὶ προσπάθησε νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ δρόμο του. Ἦταν πολὺ μακριὰ πιὰ ἀπὸ τὴν πόλη γιὰ νὰ γυρίσουν πίσω. Ἄλλωστε ὁ Καραλὰ μπορεῖ καὶ νὰ γελιόταν. Τίποτε γύρω τους δὲν ἔδειχνε τὸν ἄμεσο κίνδυνο.

Τὰ διαπεραστικὰ μάτια τοῦ Κεσάμπ ἐξέταζαν προσεκτικὰ τὸν ὁρίζοντα.

— Δὲν καταλαβαίνω τίποτε, ἔκανε κουνώντας τὸ κεφάλι του. Καὶ ὅμως...

— Καὶ ὅμως τί; ρώτησε ἡ Μαίρη ποὺ δίχως κι' αὐτὴ νὰ τὸ θέλῃ εἶχε ἀρχίσει νάνησυχῆ.

—Ὁ Καραλὰ δὲν μπορεῖ νὰ γελιέται, ἀπάντησε ὁ Κεσάμπ, κάτι μυρίζεται στὸν ἀέρα.

«Ἕνα ἁμάξι, ποὺ τὸ ἔσερνε ἐν' ἄσπρο ἄλογο, προχωροῦσε ἀργά...» (Σελ. 162, β΄.)

— Θύελλα, θύελλα ἄμμου, εἶπε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Σότζια.

Καὶ μὲ τὸ χέρι της, τεντωμένο κατὰ τὰ δυτικά, ἔδειχνε μιὰ ἐλαφριὰ ὁμίχλη στὴν ἄκρη τοῦ ὁρίζοντα, ποὺ τὰ μάτια ἑνὸς Εὐρωπαίου δύσκολα θὰ μποροῦσαν νὰ διακρίνουν.

Ἡ Μαίρη κοίταξε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε. Μὰ δὲν συνέβη τὸ ἴδιο μὲ τὸν Κεσάμπ: Τὸ μέτωπό του ζάρωσε κι' ἔβαλε τὸν Καραλὰ νὰ τρέξῃ μὲ βῆμα.

Σ' ἑνὸς χιλιομέτρου ἀπόσταση ἐπάνω κάτω, πρὸς τὰ βορεινά, ἦταν ἕνα μικρὸ σύδεντρο ἀπὸ καμμιὰ εἰκοσαριὰ δέντρα, καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ δέντρα ἤθελε τώρα νὰ πάῃ ὁ Κεσάμπ.

— Κουράγιο, Καραλά, ἔλεγε. Βάλε λίγη δύναμη! Πρέπει νὰ φθάσουμε ἐκεῖ πρὶν ξεσπάσῃ ἡ θύελλα.

Καὶ ὁ Καραλά, σὰ νὰ τὸν καταλάβαινε, ἄνοιγε τὰ πόδια του.

Τὰ κορίτσια τρανταζόνταν μέσα στὸ πρωτόγονο ἁμάξι καὶ ἀπὸ τὴν ἀγωνία τους δὲν μιλοῦσαν. Ἡ Μαίρη προσευχόταν σιγανά.

Ἡ ζέστη γινόταν ἀποπνικτική.

Ὁ Καραλὰ ἔτρεχε πάντα.

Τὸ σύδεντρο φαινόταν ὁλόενα καὶ κοντύτερα, μὰ κι' ἡ ὁμίχλη ἐκεῖ κάτω ἁπλωνόταν μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα. Ἐμαύριζε τὸν οὐρανὸ σὰν ἕνα πελώριο σύννεφο. Ὁ ἥλιος χλώμιασε κι' ὕστερα κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα μαῦρο παραπέτασμα. Ἕνας καυτερὸς ἄνεμος ἄρχισε νὰ φυσάῃ καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Καραλά, στάζοντας ἱδρῶτα, σταματοῦσε μπρὸς τὸ σύδεντρο, τὰ δέντρα χτυπημένα ἀπὸ τὸν ἄνεμο ἔγερναν ὡς κάτω τὰ κλαδιά τους.

— Πέστε χάμω, μπρούμυτα, φώναξε ὁ Κεσάμπ ἐνῶ ἔδενε στερεὰ τὸν Καραλὰ στὸν κορμὸ ἑνὸς δέντρου.

Ἡ Μαίρη καὶ ἡ Σότζια ὑπάκουσαν στὴ στιγμὴ καὶ ξαπλώθηκαν μὲ τὴν κοιλιὰ στὸ βάθος τοῦ ἁμαξιοῦ.

Ἦταν καιρός!

Ἕνα σύννεφο σκόνης χύθηκε ἐπάνω στοὺς ταξιδιῶτες μὲ ἀπερίγραπτη ὁρμή. Ἦταν σὰν ἕνας μαῦρος σίφουνας ποὺ περνοῦσε σφυρίζοντας.

Ὁ Κεσάμπ, κολλημένος στὸ πλευρὸ τοῦ Καραλᾶ, προσπαθοῦσε νὰ σκεπάσῃ τὰ κορίτσια μὲ τὸ πανὶ ποὺ χρησίμευε γιὰ τέντα στ' ἁμάξι τους. Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ τοῦ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια καὶ πέταξε στὸν ἀέρα σὰν νὰ ἦταν πούπουλο.

Σὲ λίγο μαύρισε ὅλος ὁ τόπος γύρω τους. Τοὺς περικύκλωσε ἕνα σκοτάδι πηχτὸ καὶ πνιγηρό. Ὁ ἀέρας ἦταν τόσο γεμάτος σκόνη, ὥστε γιὰ ν' ἀναπνεύσουν, σκέπαζαν τὸ στόμα τους καὶ τὴ μύτη τους μὲ τὶς ἄκρες ἀπὸ τὰ φορέματά τους. Ἡ ἄμμος κατακάθιζε στὰ μαλλιά τους, χωνόταν στὰ παπούτσια τους, ἔμπαινε μέσα στὸ λαιμό τους.

— Εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς φοβερώτερες θύελλες ποὺ ἔχω ἰδεῖ στὴ ζωή μου, ἔλεγε ὁ Κεσάμπ ἀκουμπισμένος ἐπάνω στὸν Καραλὰ ποὺ τὸν προφύλαττε λιγάκι.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΔΗΣ

ΣΚΑΤΖΟΧΟΙΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΔΙ

ΛΑΪΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Ἕνας σκατζόχοιρος, τὸν καιρὸ ποὺ γλυκαίνουν τὰ σταφύλια, τράβηξε γιὰ τ' ἀμπέλια μὲ τὸ σκοπὸ νὰ μείνῃ ἐκεῖ ὥς που νὰ τὰ τρυγήσουν οἱ ἄνθρωποι.

Γύριζε ἀπὸ κλῆμα σὲ κλῆμα καὶ διάλεγε κι' ἔτρωγε τὰ καλύτερα φαγουλάρικα σταφύλια, αὐγουλάτα, ροδίτες, φιλέρια καὶ ραζακιά. Τὰ σαβατιανὰ καὶ τ' ἄλλα παρακατιανὰ ποὺ εἶναι μόνο γιὰ μοῦστο, δὲν τὰ καταδεχότανε.

Ἀφοῦ χόρταινε καλὰ καὶ γινότανε ἡ κοιλιά του τόπι, ξαπλωνότανε κάτω ἀπὸ βαθὺ ἴσκιο καὶ τὄρριχνε στὸν ὕπνο βαρειά.

Ἔτσι ὅλη τὴν ἐποχὴ τῶν σταφυλιῶν δὲν ἔκανε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ τρώῃ καὶ νὰ κοιμᾶται κι' ἔμενε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ποὺ περνοῦσε ζωὴ χαρισάμενη, ὅπως τὴν εἶχε ὀνειρευτεῖ ὅταν ἀποφάσισε νὰ πάῃ σὲ τέτοια ἐξοχή.

Ἄμα ζύγωσε ὁ τρύγος, θυμήθηκε πὼς ὁ χειμώνας δὲν ἦταν μακρυά, κι' αὐτὸς δὲν εἶχε φωλιὰ κι' ἔπρεπε νὰ κάνῃ μιὰ γιὰ νὰ ξεχειμωνιάσῃ.

Τέτοια δουλειὰ ὅμως τὴ βαρυότανε, γιατὶ ἀπ' τὰ πολλὰ σταφύλια ποὺ ἔτρωγε, κι' ἀπ' τὴ τεμπελιά του, εἶχε γίνει τετράπαχος, καὶ δυσκολευότανε ὄχι μόνο στὸ τρέξιμο, μὰ καὶ στὸ περπάτημα. Γιὰ τοῦτο ἔλεγε κάθε μέρα: Αὔριο φροντίζω νὰ πάω νὰ διαλέξω τὸ κατάλληλο μέρος καὶ νὰ φτιάσω ἐκεῖ τὴ φωλιά μου, ἔχω ἀκόμη καιρό.

Μὰ τὸ αὔριό του αὐτό, ἔγινε ἕνα ἀτέλειωτο κομπολόϊ, ὡς ποὺ ἄρχισε ὁ τρυγὸς καὶ τότε μόνο ἀναγκάστηκε νὰ ζητήσῃ μέρος γιὰ φωλιά.

Ἀφοῦ κατάφερε ἀγκομαχώντας ἀπὸ τὸ πάχος τοῦ κορμιοῦ του, νὰ πάῃ σὲ μερικὰ μέρη, κοντινὰ μὲ τ' ἀμπέλια, δὲν ἀποφάσιζε γιὰ κανένα, γιατὶ ἄλλο τὄβρισκε πὼς θὰ τὸ δέρνῃ ὁ βοριάς, ἄλλο πὼς ἦταν σ' ἀνηφοριὰ καὶ θὰ κουραζότανε νὰ πηγαινοέρχεται, ἄλλο πὼς ἦταν σὲ γούπατο καὶ μπορεῖ νὰ τὸν πνίξουν τὰ νερὰ τῆς βροχῆς, μ' ἕνα λόγο, τὸ ἕνα τοῦ μύριζε καὶ τ' ἄλλο τοῦ βρώμαγε.

Μ' αὐτὸ τὸ λίγο δρόμο ποὺ ἔκανε κουράστηκε πολὺ κι' ἄρχισε νὰ συλλογίζεται, πὼς ἀντὶ νὰ κάνῃ κόπο, νὰ βρῇ τόπο καὶ νὰ κτίσῃ φωλιά, καλύτερο θάταν νὰ τὴν ἔβρισκε ἕτοιμη ἀπὸ κανένα ἄλλο ζῶο, κι' νἀμπαινε μέσα νὰ ξαπλώσῃ φαρδὺς πλατὺς τὴν ἀρίδα του.

Αὐτὸ τὸ πῆρε ἀπόφαση, καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ἀργὰ-ἀργὰ σὰν νὰ πήγαινε περίπατο, ἄρχισε νὰ κοιτάζῃ δεξιὰ κι' ἀριστερὰ μήπως ἔβρισκε ἐκεῖνο ποὺ γύρευε.

Σὲ λίγο μάτιασε ξαπλωμένο στὸ προσήλιο μπρὸς ἀπὸ τὴ φωλιά του, ἕνα μεγάλο φίδι, μακρὺ ἴσαμε δυὸ μέτρα ποὺ μόλις εἶχε ἀποφάει ἕνα πουλὶ καὶ ξερογλυφόταν. Τὸ ζύγωσε καὶ τὸ χαιρέτησε μὲ τὸ: «Καλῶς τὰ χαίρεσαι, κουμπάρε».

— Καλὸ νἄχῃς τοῦ ἀπάντησε τὸ φίδι.

—Ἤρθα νὰ μοῦ δώσῃς τὴν συμβουλή σου σὰν σοφὸ ποὺ εἶσαι, πὼς νὰ φτιάσω τὴ φωλιά μου.

— Μετὰ χαρᾶς, κουμπάρε μου.

Κι' ἄρχισε τὸ φίδι νὰ τοῦ δίνῃ σχέδια. Μὰ ὁ σκατζόχοιρος ποὺ εἶχε στὸ νοῦ του ἄλλα, τοῦ εἶπε.

—Ἐγὼ δὲν ντρέπουμαι νὰ σοῦ πῶ, πὼς εἶμαι ἕνας χοντροκέφαλος καὶ δὲν καταλαβαίνω τὸ σχέδιο ποὺ μοῦ λές. Δὲν μάφίνεις νὰ μπῶ μέσα στὴ φωλιά σου νὰ τὴν δῶ καὶ ἔτσι νὰ σηκώσω μὲ τὸ μάτι μου τἀχνάρι της, γιὰ νὰ φτιάσω κι' ἐγὼ τὴ δική μου;

Τὸ φίδι παραμέρισε κι' ἄφησε τὸν σκατζόχοιρο νὰ μπῇ στὴν φωλιά.

Αὐτὸς ὁ κατεργάρης στὴν ἀρχὴ ἔκανε πὼς πρόσεχε καὶ μετροῦσε ὅλες της τὶς μεριές, κι' ὕστερα τεντώθηκε μέσα γιὰ νὰ ἰδῇ, ὅπως ἔλεγε, ἂν τὸν ἔπαιρνε τὸ μάκρος της καὶ τὸ πλάτος της· στὸ τέλος εἶπε τοῦ φιδιοῦ:

—Ὅσο κι' ἂν προσπάθησα δὲν μπορῶ νὰ ξεσηκώσω τἀχνάρι τῆς φωλιᾶς σου, γιατὶ εἶμαι ὅπως φαίνεται θεόκουτος καὶ βρίσκω, πὼς εἶναι καλύτερο νὰ κάτσω ἐγὼ ἐδῶ, καὶ σὺ ποὺ εἶσαι σοφὸ νὰ πᾶς νὰ κάνῃς χέρι-χέρι ἄλλη φωλιὰ γιὰ τὸν ἑαυτό σου.

Τὸ φίδι θύμωσε καὶ τινάχθηκε κατὰ τὸ κεφάλι τοῦ σκατζόχοιρου, μὰ ἐκεῖνος πρόλαβε, ἔκανε τὸ κορμί του μπάλλα, κι' ἔτσι τὸ φίδι κτύπησε ἀπάνω στὰγκάθια του, τρυπήθηκε ἀπ' αὐτὰ καὶ ἀποτραβήχτηκε σφυρίζοντας ἀπὸ λύσσα γιὰ τὸ διπλὸ πάθημά του.

Τοῦ σκατζόχοιρου δὲν τοῦ ἔφτασε ποὺ στρογγυλοκάθησε σὲ ξένη φωλιά, μὰ καὶ εἶπε κοροϊδευτικὰ στὸ φίδι:

— Σὲ τοῦτο τὸν κόσμο, κουμπάρε, δὲν φτάνει νὰ εἶναι κανένας σοφὸς καὶ καλός, πρέπει νὰ καταλαβαίνῃ καὶ τὴν πονηρία τῶν ἄλλων γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τὰ βγάζῃ πέρα σὲ κάθε δύσκολη περίσταση. Ἀλλοιῶς τὴν παθαίνει ὅπως σὺ τώρα, ποὺ πίστεψες πὼς εἶμαι κουτός.

Δὲν μπορεῖς ὅμως νὰ πῇς ὅτι βγαίνεις καὶ ὁλότελα ζημιωμένο ποὺ σὲ γέλασα, ἀγόρασες γνώση γιὰ ἄλλη φορὰ κι' ἔτσι δὲν θὰ τὴν ξαναπάθῃς!

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΞΕΦΕΡΑΝΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΒΕΓΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δοξασμένο Τριπολιτσοτάκι, Τρίπολις. Α' Βραβεῖον 256ου Διαγων. Δόσεων.— 2. ΛΕΔΑ ΤΣΟΥΚΑ, Δικηγορίνα, Ἀθῆναι. Α' Βραβεῖον 255ου Διαγ. Λύσεων.—3. ΚΩΣΤΑΚΗΣ Ν. ΚΑΚΟΥΡΗΣ, Ἠλάσων, Πύργος Ἠλείας. Β' Βραβεῖον 3ου Διαγωνισμοῦ Ξεσπαθώματος.

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΝΟΙΞΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΗΜΕΡΑ πρωταντίκρυσα τὴν Ἄνοιξη! Τὸ ἀντίκρυσμα αὐτὸ γίνεται συνήθως στὴν ἐξοχή. Πότε βλέπει κανεὶς μιὰν ἀμυγδαλιὰ ἀνθισμένη μέσα σ' ἕνα χιονισμένο τοπίο,—πρώϊμη ἄνθηση, σὰ μιὰν ἐπαγγελία μέ-στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα Πότε, κάποια ἡλιόλουστη μὰ χειμωνιάτικη ἀκόμα μέρα, βρίσκεται μπροστὰ σὲ μιὰ πρασινισμένη κι'ἀνθοστόλιστη πλαγιά, ὅπου ροβολᾷ μιὰ παιδούλα ξανθή, γαλανομμάτα, μὲ ἄσπρο φουστάνι—γιατί, ξεγελασμένη ἀπ' τὴ γλύκα, ἔχει βγάλει τὸ σκοῦρο ἐπανωφόρι της—ἴδια ἡ Ἄνοιξη. Πότε εἶναι ἕν' ἁπλὸ μοσκοβόλημα ἀπριλιάτικου ρόδου, ποὺ τὸν χτυπᾷ ἀπὸ μακριά, τὴν πρώτη καλὴ μέρα ὕστερ' ἀπὸ τὴ βαριχειμωνιά, ὅπως στὸ θαυμάσιο καὶ πασίγνωστο ἐκεῖνο ποίημα τοῦ Παλαμᾶ. Καὶ πότε, τέλος, ἕνα χελιδόνι... Τίποτ' ἀπ' αὐτά! Οὔτε ἀνθισμένη μυγδαλιὰ—ποῦ νὰ βρεθῇ τώρα;—οὔτε πρασινισμένη πλαγιά—μήπως πῆγα στὴν ἐξοχή;—οὔτε ἀπριλιάτικο ρόδο ἀφοῦ ἀκόμα εἶναι Μάρτης... Ἁπλούστατα, πεζότατα, τὴν Ἄνοιξη τὴν πρωταντίκρυσα σήμερα στὴν ὁδὸν Σταδίου, ὅπου εἶχα πάει, οὔτε κἂν γιὰ περίπατο, ἀλλὰ γιὰ μιὰ πεζὴ ἐργασία.

Μὰ τί τὰ θέλετε! Ἀπὸ πάνω μου, ὁ οὐρανὸς ἔλαμπε τόσο γλυκὰ γαλάζιος, τὰ συννεφάκια του χρύσιζαν τόσο ἀνάλαφρα, τόσο καλοκαιρινά, κι' ὁ ἥλιος, ὁ λαμπρὸς χρυσάχτινος ἥλιος, ἔκαιγε τόσο πολύ, ποὺ μιὰ στιγμὴ μοῦ ἦρθε νὰ βγάλω τὸ ἐπανωφόρι μου... Περπατοῦσα σιγά, γιὰ νὰ μὴν ἱδρώνω, κι' ἀποροῦσα: Χτὲς ἀκόμα δὲν ἔκανε κρύο, παγωνιά; Πῶς σήμερα κάνει τόση καλοσύνη; Καὶ μιὰ καλοσύνη ποὺ δὲ μοιάζει μὲ τὶς παροδικές, τὶς συμπτωματικὲς ἐκεῖνες τοῦ χειμῶνα,—ἀλλοιώτικη καλοσύνη, ποὺ αἰσθάνεσαι πὼς θὰ βαστάξῃ καὶ πὼς θὰ δυναμώσῃ...

Κοίταζα νὰ ἰδῶ καὶ κανένα χελιδόνι. Ὄχι, τὰ χελιδόνια δὲν ἤρθαν ἀκόμα. Ἡ Ἄνοιξη ἔμως ἦρθε. Νά τη! Τὴ βλέπω, τὴ μυρίζω, τὴν ἀκούω, τὴν αἰσθάνομαι. Καὶ χωρὶς νὰ εἶμαι στὴν ἐξοχή, χωρὶς νὰντικρύζω καμμιὰ πλαγιὰ καὶ καμμιὰ παιδούλα νὰ ροβολᾷ, θυμοῦμαι καὶ ξαναλέω τοὺς συμβουλικοὺς στίχους τοῦ Σολωμοῦ: «Ποιὰ εἶναι τούτη ποὺ κατεβαίνει, ἀσπροντυμένη, ἀπ' τὸ βουνό;.. Ἔχουν τὰ μάτια της, ὅπου γελοῦνε, τὸ χρῶμα ποῦναι στὸν οὐρανό... Ὅταν ἡ κόρη ἐτούτη φαίνεται, τὸ χόρτο γένεται ἄνθι ἀπαλό...». Μὰ βέβαια, ἀφοῦ εἶναι ἡ Ἄνοιξη ἡ ἴδια! Καὶ τί γρήγορα ποὺ μᾶς ἦρθε φέτο! Κατὰ τὸ παλιὸ Ἡμερολόγιο, εἶναι ἀκόμα Φλεβάρης. Καὶ φέτο εἶναι ποὺ ἐφαρμόζεται ἡ λαϊκὴ παροιμία: «Ὁ Φλεβάρης κι' ἂν φλεβίσῃ, καλοκαίρι θὰ μυρίσῃ». Γιατὶ ἄλλες χρονιὲς μπαίνει κι' ὁ Ἀπρίλης κι' ὁ χειμώνας ἐξακολουθεῖ. Τότε μάλιστα κάνει τὶς πιὸ κακὲς καὶ ψυχρὲς του ἡμέρες, κατὰ τὴν ἄλλη παροιμία ποὺ λέει: «τὰ κοφτερὰ πίσω εἶναι».

Ἀπὸ τὸ φετεινὸ ὅμως χειμῶνα κανένα παράπονο δὲν πρέπει νἄχουμε. Ἦταν ἤπιος, μαλακός, καὶ δὲν ἐθύμωσε στἀλήθεια τοῦτε μιὰ φορά. Στὴν ἀρχή, εἴχαμε βροχές, ὑγρασίες, ἀλλὰ καθόλου σχεδὸν κρύο. Ἔπειτα ἤρθαν λίγοι βοριάδες, λίγες χιονιές. Ἀλλὰ σὰν ξεθυμασμένα. Σήμερα φυσοῦσε, ἔρριχνε χιονόνερο, κι' αὔριο πάλι ἤταν ἥλιος χαρὰ Θεοῦ. Ἐδῶ στὴν Ἀθήνα τουλάχιστο, δὲν εἴδαμε χιόνι οὔτε μιὰ μέρα. Μόνο στὰ βουνά, ἀπὸ μακριά, κι' αὐτὸ σχετικὰ λιγοστό. Οἱ Ἀθηναῖοι, μέσα στὴν πόλη, δὲν ἔπαιξαν καθόλου χιονοπόλεμο. Καὶ στερήθηκαν τὸ ἔξοχο θέαμα τῶν ἄσπρων στεγῶν, τῶν ἄσπρων δέντρων, τῶν ἄσπρων δρόμων. Ἔλειψαν ὅλα τὰ καλὰ τοῦ χειμῶνα, ἔλειψαν ὅμως κι' ὅλα του τὰ κακά, ποὺ νομίζω πὼς εἶναι τὸ σπουδαιότερο.

Γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς πὼς μιὰ ἐξακολουθητικὴ βαρυχειμωνιά, ἀπὸ τὸ Νοέμβρη ὡς τὸν Ἀπρίλη—ὅπως συμβαίνει μερικὲς χρονιὲς—δὲν εἶναι μαρτύριο καὶ γιὰ φτωχοὺς καὶ γιὰ πλούσιους... Ἄ, ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος, ποὺ στὸ μικρό, τὸ προσήλιο, τὸ ζεστό μου γραφειάκι, δὲν ἀναγκάστηκα φέτο νἀνάψω σόμπα παρὰ δυὸ ἢ τρεῖς φορές. Γλύτωσα κι' ἀπὸ τὸ ἔξοδο, κι' ἀπὸ τὴ φασαρία, καὶ προπάντων ἀπὸ τὸν πονοκέφαλο, τὴν παραζάλη ποὺ μοῦ φέρνει ἡ φωτιά. Ἄλλοι τὴν ὁ ποφέρουν, τοὺς ἀρέσει μάλιστα. Ἐγὼ ἀδύνατο. Τὴ ζέστη τὴ θέλω φυσική ἀπὸ τὸν καλὸ τὸν ἥλιο. Ὅταν δὲν ζεσταίνῃ πολύ, προτιμῶ νὰ βάλω ἕνα ροῦχο παραπάνω παρὰ νἀνάψω τὴ σόμπα. Αὐτὸ δὲν τὸ κάνω, παρὰ στὴν ἐσχάτη ἀνάγκη.

Ἔ, λοιπόν, εἶμαι πολὺ χαρούμενος ποῦ τέτοια ἀνάγκη δὲν θὰ ξαναπαρουσιαστῇ φέτο. Ἡ Ἄνοιξη ἦρθε, ὁ σύντομος, ὁ ἤπιος χειμώνας πέρασε. Δὲ λέω πὼς ὁ ἥλιος θὰ καίῃ πάντα ὅπως σήμερα. Αὔριο μπορεῖ νὰ κάνῃ καὶ κρύο. Ἀλλὰ θὰ εἶναι περαστικό. Μεθαύριο ὁ ἥλιος θὰ καίῃ ἀκόμα περισσότερο. Ἡ Ἄνοιξη ἦρθε καί, γιὰ νὰ θυμηθῶ πάλι ἕνα ποίημα τοῦ Παλαμᾶ, ὁ Μάρτης αὐτός, ποὺ πότε κλαίει καὶ πότε γελᾷ, σέρνει ἀπ' τὸ χέρι «τὼραῖο παιδί—τὸ Καλοκαίρι!».

Σήμερα πρωταντίκρυσα τὴν Ἄνοιξη. Τί ὄμορφη καὶ τί πρώϊμη! Ἦρθε πρὶν ἔρθουν ἀκόμα τὰ χελιδόνια. Ἀλλὰ θἄρθοῦν κι' αὐτά. Τὰ περιμένουμε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Θὰ γεμίζουν πάλι τὸν ἀέρα μὲ φαιδρὰ κελαδήματα καὶ θὰ στίζουν τὸν γαλάζιο οὐρανὸ μὲ μικρὲς μαῦρες περισπωμένες...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ποῦ εἶναι ὁ νοικοκύρης αὐτοῦ τοῦ σπιτιοῦ;

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Σὲ κάποια χώρα π' ἄνθιζαν
παντοτινὰ τὰ γιούλια
Ἐζοῦσε μιὰ πριγκήπισσα
μὲ ξακουσμένα κάλλη
Τόσ' ὄμορφη, ποὺ ταπεινὰ
μπροστά της τὸ κεφάλι
Γέρνανε τὰ τριαντάφυλλα,
τὰ κρίνα, τὰ ζουμπούλια.

Κι' ἤτανε κῆπος μοναχὴ
ἀπ' ἄνθη διαλεγμένα'
Τὰ γαλαζένια μάτια της
τοῦ κρίνου εἶχαν τὸ χρῶμα,
Κάποιο μπουμπούκι κόκκινο
σὰν αἷμα εἶχε γιὰ στόμα,
Στὰ μάγουλά της ἄνθιζαν
ροδόφυλ' ἀνοιγμένα.

Κι' ἦταν ἡ χώρα της γλυκειὰ
καὶ εἶχε πάντ' Ἀπρίλη,
Εἶχε κοιλάδες κι' ὄμορφα
Δαντελωτὰ ἀκρογιάλια,
Ἐζοῦσ' ὡραῖα στὸν τόπο της,
κι' ἔτσι ἀγάλια, γάλια
Τὴν τύλιγαν σὰ μιὰ θεὰ
ἀχνοπλεγμένοι θρῦλοι.

Κι' ὅμως τῆς ἄλλαξ' ἡ ζωή,
κι' ἦρθε μιὰ μαύρη μέρα
Καὶ ἕνα ξένο βασιλιὰ
ἐπῆρ' ἡ πριγκηπέσα,
Ἐμπῆκε μὲ τὸν ἄνδρα της
σ' ἕνα καράβι μέσα
Κι' ἐπῆγαν στὸ βασίλειό τους,
ποὔταν μιὰ χώρα πέρα

Μὰ, ὦ πλάνη, κεῖ δὲν εὕρηκε
τὶς χλοερὲς κοιλάδες,
Ἐκεῖ τὰ ἄνθια πέθαιναν
μακρυὰ ἀπὸ τὴ σέρρα
Κι' ἀνεῖ σκοποὶ μελῳδικοί,
ἐσκίζαν τὸν ἀγέρα
Καὶ στοιβαζόνταν τοῦ χιονιοῦ
οἱ παγερὲς νιφάδες.

Καὶ νοσταλγοῦσεν ἡ φτωχειὰ
τὴ μακρυνή της χώρα
Τὰ γαλανά τ' ἀπόβραδα
καὶ τῶν πρωιῶν τὴν πάχνη
Καὶ τὴν καρδιά της ἔσφιγγαν
σὰν ἄγρια ἀράχνη
Τὰ κρύα, καὶ οἱ παγετοί,
τὰ χιόνια, καὶ ἡ μπόρα.

Κι' ὅταν ἡ δόλια θέλησε
στὴ χώρα της νὰ πάῃ
Ἔπνιξε τὸ καράβι της
ἕν' ἀφρισμένο κῦμα·
Γραφτὸ τῆς ἦταν στὸ βοριὰ
νὰ βρῇ ἕνα κρύο μνῆμα
Κι' οὔτε νεκρὴ τὰ λούλουδα
νὰ μὴ τὰ νοιώσῃ πλάϊ.

Βασιλισσα τοῦ Πόνου

Τ' ΟΜΟΡΦΟ ΔΩΡΟ

Τ' Ἀπριλιάτικο ἀεράκι γεμίζει μ' εὐωδίες τὸ δωμάτιό του. Τοῦ τὶς στέλνουν τὰ ὄμορφα λουλούδια τοῦ διπλανοῦ πάρκου. Ὀρθιος μπροστὰ στ' ἀνοιχτὸ παράθυρο ἀφίνει τὸ βλέμμα του νὰ πέσῃ πάνω στὴν πόλη, στὴ μεγάλη πόλη, ὅπου μῆνες τώρα κατοικεῖ. Τὰ μεγάλα της σπίτια, τὰ ὄμορφα πάρκα μὲ τὸ καλοπεριποιημένο γρασίδι, τὰ ὁλάνθιστα λουλούδια, τὰ κελαδήματα τῶν πουλιῶν τὸν ἀφίνουν ἀσυγκίνητο. Γιατὶ θυμᾶται τὴν ὄμορφη πατριδούλα του.

Τὰ μεγαλόπρεπα μέγαρα θὰ τὰ χάριζε στὴ στιγμὴ ἂν ἤταν δυνατὸ καὶ ν' ἀντικρύσῃ μόνο τ' ὄμορφο ἐξοχικό τους σπιτάκι. Τὸ τριγυρισμένο ἀπ' τὸ περβόλι τους — χίλιες φορὲς ὀμορφώτερο ἀπὸ τὸ διπλανὸ πάρκο... Ἐκεῖ τὰ λουλούδια ἤταν πιὸ ζωηρόχρωμα... τὰ δέντρα πιὸ ὄμορφα... τὰ πουλιὰ πιὸ γλυκόλαλα... τὰ ἀσχημάτιστα σχεδὸν μονοπάτια, πιὸ ἀναπαυτικὰ ἀπ' τοὺς ἀσφαλτοστρωμένους τῆς πόλης δρόμους. Τ' ἀγάλματα ὅλα, ὅλα τὰ στολίδια δὲν ἀξίζουν τίποτε μπροστὰ στὶς ὀμορφιὲς τῆς πατρίδας του!

Ἄχ! κὶ νὰ βρισκόταν ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐκεῖ. στὸ πατρικό του σπίτι! Ν' ἀντίκρυζε ἀπ' τ' ἀνθόλουστο χαγιάτι τὸν γαλάζιο οὐρανό! τὶς ἀπαλογραμμιὲς τῶν βουνῶν κορφές! Ν' ἀντίκρυζε τὸ γηρασμένο, μὰ τόσο γλυκὸ τῆς μαννούλας του πρόσωπο!

Ν' ἄκουε τὰ κρυστάλλινα γέλια τῆς ἀδελφούλας του!

Ὦ! μὰ αὐτὸ τὸ ξέρει δά! Εἶναι μάτιωος πόθος! Στὴν πόλη αὐτὴ ἦρθε γιὰ νὰ σπουδάσῃ! Κι' ἔπρεπε νὰ περάσουν μῆνες, χρόνια ἴσως γιὰ ν' ἀντικρύσῃ τὴ γλυκειὰ πατρίδα!

Τὸ ξέρει ὁ Γιῶργος μὲ πόσες στερήσεις ἡ μάννα του μπόρεσε νὰ τὸν σπουδάσῃ. Καὶ τώρα ἴσως νὰ στερῆται...

Ἐάφνου γλυκοὶ ἦχοι καμπάνας ἀντηχοῦν.—Ντάν, ντάν, ντάν. Εἶναι ἑσπερινός!.. Μὰ γιατὶ ἄραγε κτυποῦν ἔτσι χαρούμενα! "Α! καλέ! Πῶς τὸ ξέχασε. Αὔριο εἶναι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Γιόρταζε! Στὸ μυαλό του γυρίσανε οἱ παλιὲς εὐτυχισμένες μέρες!.. Θυμᾶται τὶς προετοιμασίες... τῆς μαννούλας του τὰ χάδια, τῆς ἀδελφούλας τὰ φιλιά... καὶ κάποιο δάκρυ ξέφυγε ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ κι' ἕνας λυγμὸς ἀκούστηκε βγαλμένος ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια του:

—Ἄχ! Μαννούλα μου!

***

Πρωΐ! Ἡ Ἀπριλιάτικη φύση εἶναι ντυμένη στὰ γιορτινά της! Ἡ ἀτμόσφαιρα καθάρια. Ὁ οὐρανὸς καταγάλανος!

Ὁ κόσμος ξεχύθηκε στοὺς δρόμους νὰ πάῃ στὴν ἐκκλησιά... Κι' ὁ Γιῶργος θλιμμένος—πιὸ θλιμμένος ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ—στέκεται μπροστὰ στὸ παράθυρο. Προσμένει κάτι. Κι' αὐτὸς δὲν ξέρει τί! Πουλάκια σταματοῦν στὸ δέντρο ποὺ εἶναι μπροστὰ στὸ παράθυρο.—Τβί, τβὶ τοῦ φωνάζουν χαρούμενα... Μὰ ἐκεῖνος δὲν τὰ κοιτᾶ. Ἀφηρημένος ἀφίνει τὸ νοῦ του νὰ ταξιδεύῃ μὲ τῆς θύμησης τὰ φτερὰ στὰ περασμένα.

—Τάκ-τάκ δυὸ χτυπήματα στὴν πόρτα. Εἶναι ἡ νοικοκυρά του.

—Καλημέρα κὺρ - Γιῶργο. Χρόνια πολλά. Κάτι σοῦ φέρνω... καλῶς τὸ δέχτηκες... τοῦ λέγει ἡ καλὴ γυναίκα καὶ φεύγει.

Βρίσκεται μόνος. Στὸ χέρι του κρατᾶ τὸ δεματάκι. Ὦ! τὸ ξέρει! ἀπ' τὴ μάννα του ἔρχεται. Τὸν πιάνει μιὰ ἀνείπωτη χαρά! Τὸ χαϊδεύει... τὸ φιλᾶ. Τέλος τ' ἀνοίγει,

Τὰ μάτια του ἀντικρύζουν ἕνα χάρτινο κουτάκι τυλιγμένο σὲ ροῦζ χαρτάκι... ἄχ! τί νὰ κρύβῃ ἄραγε; Τ'ἀνοίγει...

Μιὰ ἐλαφριὰ μυρωδιὰ σκορπιέται... εὐωδία θυμαριοῦ τῆς πατρίδας του. Ναί ἕνα μικρὸ θυμαράκι καὶ μιὰ σημειωσούλα ἀπ' τὴ μαγγούλα του καὶ τὴν ἀδελφούλα του γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ τὰ φιλιά τους γιὰ τὴ γιορτή του — ἔκρυβε τὸ μικρὸ κουτάκι. Χοροπηδᾶ ἀπ' τὴ χαρά του σὰν μικρὸ παιδί. Φιλᾶ τὸ θυμαράκι ἀκράτητα.

Καὶ σὲ λίγο γελαστὸς-γελαστὸς βγῆκε νὰ συναντήσῃ τοὺς φίλους του... Ἦταν εὐτυχισμένος.

Τί ἄλλο ἤθελε; Δὲν τοῦ ἔφταναν τὰ φιλιὰ τῆς μάννας του καὶ τῆς ἀδελφῆς του;

Ρέλια

ΑΠ' ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ

Ξεκυλίχτηκαν ἀπ' τὴ χρυσὴ κουβαρίστρα τοῦ Φοίβου οἱ ἡλιαχτίδες καὶ χρυσόδεσαν τὴν πλάση. Τ'ἀγέρι λεπτό, ἁπαλό, ὅμοιο μὲ τῆς ἄνοιξης τὸ μυρωμένο, κετάχτηκε ὡς τὴ γῆ γιὰ νὰ διαδεχτῇ τῆς προηγούμενης μέρας τὸν παγερὸ βοριά. Λίγοι ἀργόσυρτοι ἦχοι καμπάνας ἀρπάζονται ἀπ' τὸ τρελλὸ πέταγμά του καὶ φθάνουν χοροπηδώντας στ' αὐτιά μου. Εἶναι ἡ πρώτη Κυριακὴ τῆς Ἀποκριᾶς. Μόνη, μὲ μοναχὸ συντρόφι τὴν πλανεύτρα σκέψη, εἶμαι πνιγμένη στῆς φαντασίας τοὺς ἄπειρους ὀκεανοὺς μὲ τοὺς ὄμορφους γιαλοὺς καὶ τὰ χρυσὰ καράβια. Καὶ μέσ' στῆς σκέψης τὸ πιοτό, τῆς φαντασίας τὸ νάμα, τ' ἀγέρι παίζοντας μὲ κάθε δυνατὴ λαλιὰ φθάνει σιμό μου γιὰ νὰ μοῦ τὴν ἀπαλοψιθυρίσῃ.

Γοργόφτερο τῆς νειότης τὸ πουλὶ μὲ πῆρε στὰ φτερά του γιὰ νὰ μὲ πάῃ στὸν παραδείσιο οὐρανὸ κοντὰ στῆς ζηλευτῆς χαρᾶς τὸ μάγο ἀστέρι.

Καὶ μέσ' στοῦ νοῦ μου τὶς στροφὲς τῆς φαντασίας τὸ παιχνίδι, φθάνει κοντὰ τ' ἀγέρι χαρωπὸ κάποιους ἀλλόκοτους σκοποὺς γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ. Φεύγω ἀπ' τὸν αἰθέριο θόλο καὶ γρήγορα σὰν τὸ φτερωτὸ πουλὶ στὴν τωρινὴ πραγματικότητα πετάω.

Σηκώνουμε κι' ἀσυναίσθητα ἀνοίγω τὴ πόρτα τοῦ μπαλκονιοῦ. Μπρός μου ζωντανὴ εἰκόνα δυστυχίας προβάλλει. Ἕνας φουστανελᾶς μ' ἕνα ξεθωριασμένο κόκκινο φέσι πάνω σ' ἕνα χαρτένιο ἄλογο στριφογυρίζει χορεύοντας. Πίσω δυὸ ἀρλεκίνοι μὲ φορεσιὲς ποῦναι δειγματολόγιο ὅλων τῶν χρωμάτων, χτυποῦν ὁ ἕνας, ἕνα παλιὸ τούμπανο κι' ὁ ἄλλος ἕνα κλαρίνο. Κάτω ἀπ' τὰ παραθύρια τῶν σπιτιῶν δυὸ πιερότοι μὲ δυὸ χάρτινα χωνιὰ προσμένουν τὸ σπλαχνικὸ τὸ χέρι τῆς κυρᾶς, ποὺ θὰ τοὺς ρίξῃ τὶς δεκάρες. Μοῦσκα, φτιασιδωμένα μὲ μπογιές, ποιὸς ξέρει τίνος εἴδους, γελοῖν σαρκαστικὰ γιὰ νὰ ἑλκύσουν τοὺς διαβάτες.

Κλείνω τὴν πόρτα καὶ τώρα ἡ φαντασία παίρνει τὸ νου στὸ δυνατό της χέρι γιὰ νὰ τὸν φέρῃ σιμὰ στοῦ κόσμου τοῦ πολλοῦ τὴ δυστυχία Νοιώθω τὴν πίκρα σύντροφο κι' οἱ πρωτινές μου σκέψεις σβοῦσαν μέσ' στὶς ἀπόχρωσες ἐκείνης τῆς εἰκόνας. Γυρίζει μπρός μου ἡ ζωὴ καὶ χίλιες φάσεις παίρνει, ἐνῶ ἡ ματιά μου πάντα τὸ εἴδωλο τῆς ὄψης ἐκείνης τῶν φτωχῶν μπροστά μου ξαναφέρνει.

Δύστυχοι παλιάτσοι! πόσο μοιάζετε μὲ τοὺς ζητιάνους! Κι' ἡ δικιά σας ἡ δουλειά, ποὺ τὴ σκληρὴ τὴ φτώχεια ζητᾶ νὰ φυγαδέψῃ, εἶναι πιότερο κουραστική. Ὤ! γαί! ὁ φτωχὸς ποὺ στέκει μὲ τὸν πόνο στὴν καρδιὰ καὶ μὲ τὰ δάκρυα σ' ἀδύνατα τὰ μάτια, γιὰ νὰ ζητήσῃ τὴ δεκάρα, εἶναι πιὸ λίγο δύστυχος, πιὸ λίγο πικραμένος, γιατὶ ἀφίνει νὰ τρέξῃ τὸ πικρὸ ποτὸ ἀπ' τοῦ πόνου τὸ ποτήρι, ἐνῶ σεῖς!

Σεῖς, κάτω ἀπ' τὸ παλιὸ κουστούμι τοῦ παλιάτσου ζητᾶτε νὰ κρύψετε τὴν πίκρα τῆς φτώχειας, ποὺ θὰ θορίζῃ τὰ δόλια σας σπλάχνα. Τί κι' ἂν πονᾶτε; τὸ γέλιο πρέπει ν' ἀνθίζῃ στὸ φτιασιδωμένο σας πρόσωπο, κι' ἐνῶ μέσα σας τῆς ζωῆς τὸ δρεπάνι ἔχει ἀνοίξει τὴ βαθειὰ τῆς λύπης πληγή, ψευτογελᾶτε γιατὶ βλέπετε ἀπόμακρα τὸ πρόσχαρο ἀστέρι τῆς ἐλπίδας νὰ σᾶς δείχνῃ τὸ δρόμο τῆς ὁλόγλυκης Βηθλεέμ. Τρέξτε λοιπὸν πίνω του καὶ ποιὸς ξέρει, ἂν μετὰ ἀπ' τὸ διάβα τοῦ τρελλοῦ καρναβαλιοῦ, βγάζοντες τὴ μάσκα τῆς ὑποκρισίας, δὲν βρεθῆτε ἔστω καὶ γιὰ λίγο ἀπαλλαγμένοι ἀπ' τῆς φτώχειας τὰ πεισματάρικα χτυπήματα.

Ἀγνὴ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Εἶναι χειμώνας· οἱ δρόμοι λασπωμένοι. Οἱ διαβάτες κερνοῦν βιαστικά, καθένας γιὰ τὴ δουλειά του.

Ἀπ' τὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου ἀπόμερα, ἕνα παλιὸ τραγούδι ἀκούγεται μισοσβυσμένο ἀπ' τοὺς κρότους τοῦ δρόμου, ἐνῶ συνοδεύεται ἀπὸ μανδολίνο. Σὲ λίγο ξεκαθαρίζει, ἀκούγεται ἀπὸ κοντά. Ποιὸς νἄναι ἄραγε;

Ποιὸς ἄλλος ἀπ' τὸν τυφλὸ τραγουδιστή, ποὺ εἶναι γνωστὸς σ' ὅλη τὴν μικρὴ πόλη.

Νά τος· γεμάτος χαρὰ μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, λιγάκι κοντός, παχουλὸς μὲ τὸ μανδολίνο. καὶ τὴ χοντρὴ «ματσούκα» του, προχωρεῖ σιγὰ-σιγὰ σέρνοντας τὰ πόδια καὶ τραγουδᾶ. Ἔχει τὸ πρόσωπο πάντα φαιδρό, μ' ἕνα χαμόγελο στὰ χείλη ἀόριστο.

Τραγουδᾶ... γελᾶ. Τί νὰ κάνῃ; Αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος. Κι' ὅλα αὐτά, γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί, γιὰ τὴν πεντάρα τοῦ κόσμου.

Τὰ ὡραῖα του τραγούδια, καὶ λόγια κι' ἀστεῖα του, τὸν ἔχουν κάμει ἀγαπητό, σὲ ὅλους.

Πρώτη φορὰ σὰν τὸν εἶδα, ρώτησα κάποιο φίλο μου, πῶς βρίσκει τὸ δρόμο. ἔτσι τυφλός, καὶ πῶς ξεχωρίζει τὶς πόρτες. Κι' αὐτὸς μοῦ διηγήθηκε τί ἔτυχε στὸν ἴδιον τώρα καὶ χρόνια:

—Κάποτε σὰν ἐπέστρεφα ἀπ' τὸ σχολειό, μαθητάκος τότε, ἔχασε τὸ δρόμο καὶ σὰν παιδὶ ποὺ ἤμουν ἄρχισα τὰ κλάμματα στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Σὲ λίγο ἀκούστηκε καὶ τὸ συνηθισμένο μανδολίνο τοῦ τυφλοῦ, καὶ ὁ ἴδιος πρόβαλε σὲ λίγο.

Ἀφοῦ κλησίασε πρὸς τὸ μέρος μου, ρώτησε μὲ συμπάθεια.

— Τί κλαῖς, παιδί μου;

—Ἔχασα τὸ δρόμο, καὶ δὲν ξέρω νὰ πάω στὸ σπίτι.

— Τίνος εἶσαι, ποῦ κάθεσαι;

— Τοῦ δικαστῆ Ι.

— Μὴ φοβᾶσαι, παιδί μου, καὶ θὰ πᾶμε μαζὶ ὡς ἐκεῖ.

— Καὶ ξέρεις τὸ δρόμο ἐσύ; ρώτησα σὲ ὕφος ποὺ παίρνουν τὰ μικρὰ παιδιὰ ὅταν τοὺς δώσει κάτι ἡ μαμμὰ γιὰ νὰ σιωπήσουν, ἐνῶ ἕνα δάκρυ ἔτρεχε ἀπ' τὰ μάγουλά μου;

— Δός μου τὸ χέρι κι' ἔννοια σου!

Δὲν ἄργησα νὰ δώσω τὸ χέρι μου, ὅπως μοῦ πρότεινε ὁ προστάτης καὶ ὁδηγός μου.

Στὸ σπίτι ἐντωμεταξὺ εἶχαν ἀνησυχήσει γιὰ τὴν ἀργοπορία μου, ποὺ μὲ εἶχαν αὐστηρὰ μαθημένο καὶ δὲν συνήθιζα ποτὲ νὰ γυρίζω στοὺς δρόμους.

Μόλις πλησίασα σπίτι μου, ἔτρεξα στὴν πόρτα ἀφοῦ εὐχαρίστησα τὸν καλὸ τραγουδιστή. Καὶ τοῦ χωστῶ πάντα εὐγνωμοσύνη.»

Πρωϊνὸ Κελάδημα

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Εἶναι χειμωνιάτικο ἠλιόλουστο πρωϊνό. Πίνω τὸ γάλα μου καὶ κατεβαίνω στὸν κῆπο μας γιὰ νὰ λιαστῶ λιγάκι. Σὲ μιὰ ἄκρη εἶναι ἕνα κούτσουρο. Βάζω τὸ μαντήλι μου καὶ κάθουμαι.

Ἔτσι καθισμένη ἔχω ὅλο τὸν κῆπο μπροστά μου καὶ μπορῶ νὰ τὸν θαυμάσω πλέρια.

Ὁ οὐρανὸς γαλάζιος ἀπλώνεται γύρω μου καὶ μερικὰ ἄσπρα συννεφάκια του μοιάζουν σὰν νὰ τρέχουν κοπαδιαστὰ ἀρνάκια.

Ὁ ἥλιος προχωρεῖ λαμπερός, ὁλόχρυσος, μεγαλόπρεπος καὶ φωτίζει τὸν οὐράνιο θόλο μ' ἕνα ξάστερο, ἁπαλὸ φῶς. Οἱ ἀχτιδούλες του σὰν χάδι ἀγγίζουν πάνω στὸ κάθε πράγμα, σὰν ἕνα χέρι στοργικὸ ποὺ μοιράζει τὶς χαρὲς — τὸ φῶς. Καὶ στὶς ψυχές μας ἀκόμη μπαίνουν οἱ ἀχτίδες καὶ φωτίζουν μ' ἕνα φῶς ἀγνὸ τὰ βάθη τους.

Ὅλα τὰ λουλούδια στὰ παρτέρια ἔχουν ξυπνήσει κι' εἶναι ζωογονημένα ἀπ' τὶς ξανθόμαλλες κόρες τοῦ ἥλιου.

Τά καϊμένα! Τόσες μέρες ἔχουν νὰ δοῦν τὸν εὐεργέτη τους.

Ὁ τρελλὸς βοριὰς φύσηξε δυνατά, βουΐζοντας καὶ σκόρπισε τὰ λεπτὰ πεταλάκια τους κι' ἄφησε γιὰ στολίδια τὰ φύλλα τους— σκονισμένα, λερωμένα ἀπὸ τὸ χῶμα. Ἡ βροχούλα ὅμως ἔπεσε καὶ ξέπλυνε τὰ φυλλαράκια. Καὶ τώρα ποὺ βγῆκε ὁ ἥλιος φανερώθηκαν καθάρια σὰν βερνικωμένα. Στὶς ἄκριες του οἱ σταλαγματιὲς τοῦ νεροῦ ποὺ λάμπουν ἀπ' τὸ ξαφνικὸ αὐτὸ φῶς, πῶς μοιάζουν μὲ μικρὰ-μικρὰ διαμαντάκια! Βλέποντας ἔτσι ὅλα μαζὶ τὰ φύλλα μὲ τὶς βροχοσταλαγματιές, μοῦ φαίνονταν σὰν καιδιάτικα ματάκια ποὺ κλαῖνε. Ἴσως οἱ καρδούλες τῶν λουλουδιῶν κλαῖνε γιὰ τὴν χαμένη ἄνοιξη, γιὰ τὸ καλοκαίρι ποὺ εἶναι ἀκόμη μακριὰ καὶ γιὰ τὸ φεγγαράκι ποὺ κρύβεται ντροπαλὰ μέσα στὰ σύννεφα.

Ἄχ, ὡραῖα μου, ἀγαπημένα μου λουλουδάκια, πόσο σᾶς λυπᾶμαι ἔτσι ὁλομόναχα μέσ' στὴ χειμωνιάτικη μαύρη νυχτιά. Πόσο σᾶς λυπᾶμαι νὰ σᾶς δέρνει ὁ κρύος ἄνεμος καὶ νὰ κτυπᾶνε στὰ φύλλα σας οἱ χοντρὲς στάλες τῆς βροχῆς. Θἄθελα, ἀγνά μου λουλούδια, νὰ κάθουμαι ἀνάμεσά σας καὶ νὰ σᾶς παρηγορῶ. Θἄλεγα γιὰ τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἄνοιξης, γιὰ τὸ μαϊστράλι τοῦ καλοκαιριοῦ, γιὰ τὸ παιχνιδιάρικο κῦμα ποὺ σιγοτραγουδεῖ κτυπώντας στ' ἀκρογιάλι, θὰ σιγομουρμούριζα στὶς καρδούλες σας γιὰ τὶς ὀνειρεμένες χῶρες τοῦ ἡλιου, γιὰ τ' ἀσημένια παλάτια τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ θὰ τραγούδαγα τὰ παραμυθένια κάλλη τῆς ἄνοιξης, τῆς χαμένης ὡραίας ἄνοιξης ποῦ κλαῖτε.

Ἀγαπημένα μου λουλούδια μὴν λυπᾶστε, μὴ κλαῖτε καὶ θὰ ξανάρθουν οἱ ἀνοιξιάτικες χαρές. Θἄρθῃ πάλι τὸ μελαχροινὸ ἐκεῖνο καλοκαίρι ποὺ τὸ φωνάζουν καλοκαίρι—θὰ φυσήξῃ τὸ δροσερὸ ἀγεράκι καὶ τὸ φεγγαράκι θὰ χαμογελᾶ ἀνάμεσα στ' ἀστέρια. Καὶ τότε ὅλα θἄναι χαρούμενα κι' οἱ δροσοσταλαγματιὲς πάνω στὰ φύλλα σας θἄναι τὰ δάκρυα τῆς χαρᾶς γιὰ τὸ γυρισμὸ τῆς πολυαγαπημένης ἀνοιξης.

Θέμος Μιράντας

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Σαρδανάπαλος, στὸν ἀδελφό του: —Τί ἔπαθες τὴ νύχτα καὶ ξεφώνιζες;

Ὁ ἀδελφός: — Ἔβλεπα στὸν ὕπνο μου πὼς κάτησα μιὰ κοφτερὴ πέτρα, καὶ μοῦ τρύπησε τὸ πόδι...

Σαρδανάπαλος:— Καλὰ νὰ πάθῃς!.. Νὰ μάθῃς ἄλλη φορὰ νὰ κοιμᾶσαι... ξυπόλυτος!

Κυρὰ Φροσύνη

* * *

Ἡ μαμμὰ ρωτάει τὸν Τάκη στὸ τραπέζι:

— Τάκη, ποιὸς ἔφαγε τὸ γλυκό;

Ὁ Τάκης μιλιά.

Ἡ μαμμά:—Γιατὶ δὲ μιλᾶς, Τάκη;

Κι' ὁ Τάκης, μὲ σοβαρότητα: — Ὁ μπαμπὰς εἶπε νὰ μὴ μιλᾶμε στὸ τραπέζι.

Ζήτω τὸ 21

* * *

Ὁ Κωστάκης στὸ Χαρτοπωλεῖο.

— Κύριε, δόστε μου μιὰ πέννα.

Ὁ χαρτοπώλης:—Τί πέννα, παιδί μου;

Ὁ Κωστάκης:— Μά... τῆς δευτέρας τάξεως.

Ρολιάδ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»
ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 35 (10 καὶ 17).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 20. (5,50 καὶ 10).

Ἡ Ἁπλῆ ζωή, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 καὶ 2).

Ἡ Ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωήν, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8. (1 καὶ 2).

Ἡ Εὐτυχία, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 καὶ 2).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου, (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 30. (6 καὶ 13).

Παιδικὸν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' ἑορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν, Α' Τόμος δρ. 20. (5,50 καὶ 10). Β' Τόμος δρ. 20. (5,50 καὶ 10).

Παιδικὸν Πνεῦμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 καὶ 2).

Πρόας ὁ Νικίου, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 30. (7 καὶ 14).

Ὁ Πυρειοπώλης, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 30. (6 καὶ 13).

Ὑπὲρ Πατρίδος, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 30. (7 καὶ 14).

Ὁ Φώτης, ἔμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 καὶ 5,50).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 9 Μαρτίου 1933

ΑΠΟ 1ης Μαρτίου ἄρχισε ἡ Β' Τριμηνία τοῦ 1933, γιατί, καθὼς ξέρετε, ὁ χρόνος μου ἀρχίζει ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου. Ἑπομένως οἱ τρίμηνοι συνδρομηταὶ πρέπει τώρα νὰνανεώσουν. Ἐπενθυμίζω ὅτι ἡ ἀνανέωσις τριμήνου ἢ ἑξαμήνου συνδρομητοῦ ποὺ ἐνεγράφη διὰ ξεσπαθώματος, ὅταν γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον ποὺ τὸν ἐνέγραψε στὴν ἀρχή, περνᾷ κι' αὐτὴ στὸ ξεσπάθωμα του —ὄχι ὅμως κι' ἡ ἀπ' εὐθείας.

Ὁ κ. Φαίδων μοῦ ἔδειξε ἕνα γράμμα ποὺ τοῦ ἔστειλε ὁ παλιός μου ἀγαπητὸς φίλος καὶ συνεργάτης κ. *Κ. Π. Λευκαδίτης*. Γράφει γιὰ τὴν Πεντηκονταετηρίδα μου ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἄρθρου τοῦ κ. *Καπ-ς* στὴν «Πατρίδα». Δὲν γιορτάσθηκε ἀκόμα, ἀλλὰ εἶναι καιρὸς νὰ γιορταστῇ. Κι' ὄχι βάδαια ἀπὸ μένα—ποὺ τὸ κάτω-κάτω δὲν εὐκαιρῶ γιὰ γιορτές—ἀλλ' ἀπὸ χθεσινὰ καὶ σημερινὰ Διαπλασόπουλα ποὺ θὰ μοῦ ἔδειχναν ἔτσι τὴν ἀγάπη τους καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τους. Ὁ κ. *Λευκαδίτης* φρονεῖ ὅτι δὲν θἄταν καθόλου δύσκολο νὰ γίνῃ μιὰ τέτοια γιορτὴ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ. Ἔχει μάλιστα ὑπ' ὄψει του ὡρισμένα παλιὰ Διαπλασόπουλα ποὺ εἶναι πρόθυμα, μὲ τὰ μέσα ποὺ διαθέτουν, νὰ βοηθήσουν σημαντικά. (Π: χ: τὸν κ. *Δ. Ἰωαννόπουλο*, τὸν συγγραφέα τῆς «Ξένης», ποὺ διευθύνει σήμερα τὸν ἐραστεχνικὸ θίασο τῆς Παναπιστημιακῆς Ἀδοχῆς). Κι' ὁ «Παρνασσός», λέει, μετὰ χαρᾶς θὰ παραχωροῦσε τὴν αἴθουσά του. Συμφωνοῦμε ἀπολύτως. Ἂς γίνῃ λοιπὸν μιὰ Ἐπιτροπὴ «ἀπὸ χθεσινὰ καὶ σημερινὰ Διαπλασόπουλα», ποὺ θὰ καταρτίσῃ ἕνα ὡραῖο φιλολογικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα καὶ θἀναλάβῃ τὴν ὅλη διεξαγωγή. Ὁ κ. *Λευκαδίτης*, ποὺ τὸν εὐχαριστοῦμε θερμῶς γιὰ τὴν πρωτοβουλία, μπορεῖ νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὰ πρόσωπα ποὺ ἀναφέρει στὸ γράμμα του. Κι' ἐμεῖς ἐλπίζουμε πὼς κανένας δὲν θἀρνηθῇ τὴ βοήθειά του.

Ἐκτὸς ἐκείνων ποὺ ἀνέφερα στὰ προηγούμενα φυλλάδια, ἔστειλαν ἀκόμα γιὰ τὴ Φιφὴ κι' οἱ ἑξῆς: ἡ *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ* δρ. 10—μιὰ παλιά μου φίλη *Ἀνώνυμος* δρ. 100—*Αἴγλη* δρ. 10—*Εὐαίσθητη Καρδούλα* δρ. 5—*Χωρὶς Φτερά*, *Βρυσούλα* καὶ *Χαλιμά*, μαζί, δρ. 20—*Νέλλη* δρ. 25—*Μικρὴ Κορφιατοπούλα* δρ. 5—καὶ *Χρυσῆς* δρ. 25. Ὁ κ. Φαίδων εὐχαριστεῖ θερμάτατα καὶ τὰ καλά μας αὐτὰ παιδιά.

Ὤ, ποτὲ δὲ φαντάσθηκα, *Ρέλια*, πὼς ἤσουν... θυμωμένη μαζί μου! Σέρω πὼς σὲ τέτοιες περιστάσεις τὰ μαθήματα εἶναι ἡ κυριώτερη αἰτία. Τὸ γράμμα σου ὡστόσο, μεγάλο κι' ὡραῖο, μὲ ἱκανοποίησε. Ἡ γατούλα σου ξαναβρῆκε ἄραγε τὴ συντροφιά της;

Σεπεσμένε Λόρδε, ἔχω μπροστά μου ἕνα πολὺ παλιό σου γράμμα. Κι' ἐγὼ δὲ ξέρω πὼς ἄργησε τόσο. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ «καρδιόθγαλτα» λόγια, καθὼς καὶ γιὰ τὶς ἐνέργειες, ἀδιάφορο ἂν δὲν ἔφεραν ὡς τώρα ἀποτέλεσμα.

Νάρκισσε, ἔλαβα ὅσα μοῦ ἔστειλες κι' ἔδωσα στὸν κ. Φ. ἐκεῖνο ποὺ ἐσώκλειες γι' αὐτόν. Θὰ διαβάσω αὐτὰ τὰ κομμάτια κι' ὅσα βρῶ κατάλληλα — ἐννοεῖται—θὰ δημοσιεύσω. Δὲν συμφωνῶ ὅτι ὅλο τὸ θέλγητρο τοῦ Παπαδιαμάντη εἶναι ἡ ἰδιότυπη γλῶσσα του, ἡ ἀνακατωμένη. Ἔχει καὶ πολλὰ ἄλλα, ποὺ μένουν κι' ἴσως αὐξάνουν, ὅταν συμμορφώνῃ κανεὶς τὸ τυπικὸ αὐτῆς τῆς γλώσσας, ὅπως ταιριάζει σὲ κείμενο προωρισμένο γιὰ παιδιά. Ὑπόλοιπο στὴ διάθεσή σου ἐρ. 13, 10.

Χαίρω κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις, *Φαννήτσα Καλούρη*. Ἀφοῦ θέλῃς νὰ λάβῃς μέρος καὶ στὴν κίνηση, νἀγοράσῃς πρῶτα-πρῶτα ἕναν Ὁδηγό, ὅπου θὰ ἴδῃς ὅλους τοὺς ὅρους καὶ τοὺς κανονισμούς. Τὸ ἀντίτιμο, δρ. 6., μπορεῖς νὰ τὸ στείλῃς καὶ σ' ἑλληνικὰ γραμματόσημα. Τόνομά σου γιατὶ τὸ γράφεις μὲ ἤτα; ὅλα τὰ χαϊδευτικὰ εἰς *ίτσα* γράφουνται μὲ γιῶτα: Ἐλενίτσα, Ἀννίτσα, Φαννίτσα.

Εἶσαι δικαιολογημένη, *Τρελλὴ Ζαννέτ*, κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς τώρα πιὸ συχνά. Περμένω ἐπίσης κι' ἄλλο κομμάτι γιὰ τὴ Σελίδα. Ἐκείνη, γιὰ τὴν ὁποία μὲ ρωτᾶς, εἶναι ἀκόμα, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τί ψευδώνυμο ἔχει. Τὰ ψευδώνυμα, ξέρεις, εἶναι μυστικά.

Ἔξυπνο Κυπριωτάκι, ὁ ἴδιος εἶναι ὁ καιρὸς κι' ἐδῶ στὰς Ἀθήνας: κάνει ἀκόμα κρύο, ἀλλὰ ὄχι πολύ. Ἄλλωστε σᾶς γράφει σήμερα κι' ὁ κ. Φαίδων. Θὰ εἴδες τὴν προκήρυξη τοῦ Διαγωνισμοῦ Ἀσκήσεων. Ἀλήθεια, σταθμὸ ραδιοφώνου δὲν ἔχουμε ἀκόμα ἐδῶ, ἀλλὰ γρήγορα θὰ γίνῃ.

Ἀλήθεια, *Χρυσῆς*! δεκατέσσερα χρόνια εἶσαι συνδρομήτρια. Φυσικά, τότε ποὺ μὲ πρωτοπῆρες, ἤσουν μικρή, ἄλλοι σοῦ διαβάζαν τὸ φυλλάδιο. Τώρα ὅμως εἶσαι μεγάλη, τελείωσες καὶ τὸ σχολεῖο, καὶ καλὰ ἔκαμες ποὺ πῆρες καὶ ψευδώνυμο γιὰ νὰ μπῇς στὴν κίνηση. Ἔε, ἦταν καιρὸς ὄστερα ἀπὸ 14 χρόνια γνωριμιᾶς καὶ ἀγάπης...

Αὐτὸ εἶναι σπουδαῖο ζήτημα, *Αἴγλη*. Κανένας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πῇ μὲ βεβαιότητα ἂν ὑπάρχῃ ἢ δὲν ὑπάρχῃ πεπρωμένο. Συνήθως τὸ βλέπουμε καὶ τὸ ἐννοοῦμε *ἐκ τῶν ὑστέρων*. Ἄμα πάθῃ κανείς, ἄμα λάβῃ, ἄμα φτάσῃ, λέμε «αὐτὸ ἦταν τὸ πεπρωμένο του». Ἦταν ὅμως «γραμμένο», ὁρισμένο *ἐκ τῶν προτέρων*, καὶ τίποτα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ταλλάξῃ; Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω γιὰ ὅλα τὰ πράγματα. Π: χ: ἕνα δυστύχημα στὸ δρόμο. Περνᾷ κανεὶς ἀπὸ ἕνα μέρος καὶ τὸν σκοτώνουν κατὰ λάθος, ἀπὸ ἀπροσεξία. Αὐτὸ δὲν ἦταν γραφτό. Ἁπλῆ σύμπτωση. Ὅταν ὅμως γίνεται κανεὶς μεγάλος στρατηγός, μεγάλος πολιτικός, μεγάλος καλλιτέχνης, κι' ὑψώνεται, καὶ δοξάζεται, μποροῦμε νὰ μὴν ποῦμε πὼς ἦταν «προορισμένος»; — Ἔστειλα δυὸ βεσμίδες λυσόχαρτο τὶς ἄλλες δυὸ τὶς εἶχα στείλει στὶς 16 Ἰανουαρίου.

Ἔλαβα καὶ τὸ ὑπόλοιπο τῆς συνδρομῆς σου, *Ροδευγή*, καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Ἐπίσης σ' εὐχαριστῶ ποὺ φροντίζεις καὶ γιὰ τὴ διάδοσή μου. Νὰ πῇς στὸν ἀδελφό σου ὅτι μὲ χαρὰ θὰ κάμω τὴ γνωριμία του καὶ περμένω νὰ μοῦ γράψῃ.

Τὸ πιστεύω, *Ἑλληνικὲ Οὐρανέ*, πὼς ξεσπάθωσες ἀχι ἀπὸ ἐπίδειξη, οὔτε γιὰ νὰ βραβευθῇς στὸ διαγωνισμό, ἀλλ' ἀπὸ αἴσθημα ὑψηλότερο. Πολὺ συγκινητικὴ ἡ ἱστορία τοῦ φίλου σου ποὺ τὸν ἔκαμες φίλο μου. Καὶ ὁ κ. Φαίδων σ' εὐχαριστεῖ.

Τί νὰ γίνῃ *Ἐθνοφρουρέ*, πρῶτα τὰ μαθήματα—καὶ βέβαια φέτος ἔχεις πολλὰ—καὶ μόνο ὅταν εὐκαιρῇς θὰ μοῦ γράψῃς. Πολὺ ὡραία αὐτὴ ἡ περιγραφὴ τῆς σχολικῆς ἐκδρομῆς. Σύσταινέ με στὸ Σύλλογό σας. Πολλὰ μέλη του μπορεῖ νὰ γίνουν καὶ Διαπλασόπουλα.

Ἡ *Σταράτη* γιορτάζει τὴ δεκαετηρίδα της ὡς Διαπλασόπουλας. Ναί, δέκα χρόνια ἔχει ποὺ ἀνανεώνει ταχτικὰ τὴ συνδρομή της καὶ τὸ ψευδώνυμό της. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ μοῦ γράφει ἕνα τόσο ὡραῖο γράμμα ἡ καλὴ καὶ πιστή μου φίλη! Τὴ βεβαιοῦ ὅτι μὲ συγκίνησε βαθιά...

Ἔχω καὶ πολλὰ ἄλλα ὡραῖα γράμματα μπροστά μου, ἀλλὰ ὁ χῶρος γέμισε καὶ πρέπει νὰ τ' ἀφήσω γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.— Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀς τὴν 30 Νοεμβρίου 1933." Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, δείνουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Μὴ μοῦ Ἄπτου, κ. (ΕΤ). Βίλλυ, κ. (;). Παρθενικὸς Κρίνος, κ. (Σᾶς ἔφαγα!) Τρελλοκόριτσο, κ. (ΕΔ). Κατακόκκινη Κουμαριά, κ. (ΝΤ). Ἀλύτρωτος, ἀ. (ΒΖ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Γιόλα, κ. Σταράτη, κ, Σπίδα, κ. Ἀσάλευτη Ζωή, κ. Κόκκινη Κούκλα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Νέαν Βεγγάζην* (μάταιος κόπος καὶ ἔξοδο' διάβασε, παιδί μου, τὸν Ὁδηγό') *Ἠχὼ τοῦ Μαιάνδου* (σοῦ ἐνέκρινα, καθὼς εἶδες, τὸ προτιμώμενο· στὸν Ὁδηγὸ ποὺ σοῦ ἔστειλα, θὰ βρῇς ὅλες τὶς ὁδηγίες ποὺ ζητεῖς') *Ἀκτῖνα Ἐλπίδος* (αὐτὰ ὅλα τὰ βλέπεις στὴν προκήρυξη τοῦ Δημοψηφίσματος ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ Νοέμβριο· ἡ *Η. Τ.* ἐξακολουθεῖ· ἔννοια σου, τὸ κομμάτι σου θὰ κριθῇ αὐστηρά, ἀλλὰ μὲ τὴ σειρά του') *Θεότρελλην καὶ Μέντιουμ* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, δεκτός· οἱ διαγωνισμοὶ τελείωσαν, λοιπὸν περιμένω') *Μαραμένο Ρόδο* (ἡ Ἀγγελία, εἴδες, ἐδημοσιεύθη· τὴ μετάφραση, ἂν τὸ διήγημα εἶναι μικρό, μπορεῖς νὰ μοῦ τὴ στείλῃς γιὰ τὴ Σ. Συνεργασίας') *Βασίλισσαν τῆς Νύκτας* (ὤ, τὸ ξέρω μὲ πόση ἀγάπη μιλᾶτε γιὰ μένα! ἔλαβα τὴν ἐπιταγή κι' ἔστειλα καὶ τὸ 350 φύλλο· εὐχαριστῶ') *Μικρὴν Κορφιατοπούλαν* (σὲ συγχαίρω ποὺ πῆγες καλὰ στοὺς διαγωνισμοὺς κι' ἤρθες πρώτη στὴν ἔκθεση') *Χωρὶς Φτερὰ* (τὴν καϊμένη τὴν πρόσφυγα! πόσες δυστυχίες ἔχει ὁ κόσμος!.. ἂς κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε νὰ τὶς ἀνακουφίζουμε...) *Βρυσούλαν* (μὰ γελοῦν ὅταν ὁ ἄλλος μελετᾷ ἕνα δύσκολο μάθημα καὶ θέλει ἡσυχία;) *Εὐαίσθητην Καρδούλαν* (ξανάστειλα χαρτὶ λύσεων') *Φωτεινὸ Σκοτάδι* (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά, σὰν παλιὸς φίλος, ἀδιάφορο ἂν φέτος μόλις ἔγινες συνδρομητής') *Λυσόχαρτο* (τό ἔλαβα καὶ θὰ τὸ διαβάσω ἂν μοῦ ἀρέσῃ, θὰ σοῦ ζητήσω καὶ τὸ πρωτότυπο, ποὺ θἄχῃ βέβαια καὶ εἰκόνες· γιατὶ χωρὶς εἰκόνες δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ') *Μενέν* (ναί, ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα, ὅταν εὐκαιρῇς, νὰ μοῦ γράψῃς γράμματα μὲ τὰ νέα σου, τὶς ἐντυπώσεις σου, τὶς σκέψεις σου κτλ. ἔτσι μόνο θὰ συνηθίσῃς νὰ γράφῃς καὶ «ἱστοριοῦλες»· γιατὶ τίποτα δὲν γυμνάζει περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία') *Βεατρίκην Σταμέλλου* (ἔστειλα· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· χαιρετίσματα στὴ μαμμά, τὴν παλιά μου φίλη· πολὺ καλὰ τὴ θυμοῦμαι μὲ τὸ ψευδώνυμο *Θεσσαλικὸ Μενεξεδάκι*· δὲν παίρνεις καὶ σὺ τό ἴδιο;) *Κύκνειον Ἆσμα* (χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ θὰ φροντίσῃς καὶ γιὰ ξεσπάθωμα· θὰ εἴδες βέβαια τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· εἶναι αὐτὸ ποὺ εἶχες γράψει πρῶτο') *Ἐλευθέριον Π. Παπαδόπουλον* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα') *Καισαρίνην Νεράϊδαν* (χαίρω ποὺ μπαίνεις καὶ στὴν κίνηση· σοῦ ἔστειλα Ὁδηγὸ καὶ τετράδια· κι' ἴσως ἴσα ἐπειδὴ ἀρχίζεις ἀπὸ μικρή, περιμένω ἀπὸ σένα πολλά· οἱ μικρὲς δὲν μεγαλώνουν;..) *Ναπολεόνην* (τί νὰ πῶ γιὰ τὴν

τεμπελιά ; χαίρω πού σέ ἄφησε κι' ἐλπίζω νά μή σέ ξαναπιάσ' γιά τά καλά λόγια εὐχαριστῶ· σύμφωνοι·) ***Ἀνθισμένην Γαζίαν*** (ἔχω καί πέρασε νά τό πάρῃς· ὤ, πολλά παιδιά φέτο, μέ τή γρίππη, δέν μπόρεσαν νά πάνε παρά μόνο... τούς σαββατιάτικους δικούς μου χορούς· σέ συγχαίρω γιά τά ἄριστα τῶν διαγωνισμῶν·) ***Σπίθαν*** (ἔλαβα τή φωτογραφία σου καί θά τή δημοσιεύσω προσεχῶς·) ***Στάμ-Κάλλ*** (γρίπη, διαγωνισμοί, τεμπελιά... πάλι καλά πού μοῦ ἔγραψες καί σήμερα! ἀλλά γιά τήν «Κυριακή» εἶναι πιά ἀργά, ἡ προθεσμία ἔληξε πρό πολλοῦ·) ***Κλ. Σπανουδάκη*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Ἱέρειαν τοῦ Πόνου*** (πολύ μ' εὐχαρίστησε τό πρῶτο σου γράμμα· ἔλαβα καί τό κομμάτι σου πού θά τό διαβάσω μέ τή σειρά του· γράφε μου·) ***Παρθενικόν Κρίνον*** (εἶδες τήν ἐγκρίση τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω καί σ' εὐχαριστῶ γιά ὅλ' αὐτά πού μοῦ γράφεις· ἐλπίζω νά ἐξακολουθήσῃς τακτικά·) ***Τάσον Λούζην*** (τά κρίνω αὐστηρά, ἑπομένως γράφεις καλά· τό grec εἶναι ἀπό τό Γραικός, Γραικία, ὀνόματα ἀρχαιότερα ἀπό τό Ἕλλην καί Ἑλλάς·) ***Μπουμπουλ*** (ἡ «Κυριακή» ἑτοιμάζεται, δέν πιστεύω νάργήσῃ· εὔχομαι τά βέλτιστα στούς «Ἀτρομήτους»·) ***Μαίην Καράπα*** (δέν πειράζει, νά μοῦ γράψῃς ὅταν εὐκαιρῇς ἀπό τά μαθήματα· φθάνει πού μέ ἀγαπᾷς·) ***Ναπολέοντα*** (θά τό διαβάσω μέ τή σειρά του καί θά σοῦ πῶ·) ***Μή μου Ἄπτου*** (χαίρω πολύ· αὐτό, εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· λυσάχαρτο καί τετράδια ἔστειλα· λύσεις μπορεῖς νά στέλνῃς ὅσο δέν ἔχουν δημοσιευθεῖ·) ***Μενέλαον Ταφλαμπᾶν*** (ἔλαβα κι' εὐχαριστῶ·) ***Παπαρούναν, Ὀρτανσίαν*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν *5 Μαρτίου*, θά ἀπαντήσω στό ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 264ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταί μέχρι τῆς 11 Μαΐου.

169. Συλλαβόγριφος

Σ' αὐτά πού λάμπουνε ψηλά
Πουλί προσθέτεις τῆς αὐλῆς,
Κι' αὐτό πού βγαίνει, χαμηλά
Στό πόδι ψάξε νά τό βρῇς.

Μπουμπουλίνα

170. Στοιχειόγριφος

Τόν Ἀθηναῖο στρατηγό
Τόν ἀποκεφαλίζω
Κι' ἕνα περήφανο θεριό
Ἀμέσως ἀντικρύζω.

Πρίγκιψ Ἄρπαδ

171. Διπλοῦς Μεταγραμματισμός καί Στοιχειόγριφος

Ὅταν τρυπηθῇς, θά στάξῃ...
Μά θαλλάξῃ τό λαιμό
Κι' δμορφο ἀρχαῖο ἀμάξι
Θάβγῃ ἐμπρός σου στό λεπτό.

Τό λαιμό καί τοῦτο ἀλλάζει
Καί γλυκό τραγούδι ἠχεῖ,
Πού ἕνα γράμμα, τέλος, βάζει
Κι' εἶν' ἀρρώστεια—προσοχή!

Λοχτάρα τῆς Λευτεριᾶς

172. Ἀναγραμματισμός

Ἦταν θεός μεγάλος
Ὅσο κανένας ἄλλος.
Ἕνα του γράμμα τ' ἀφαιρῶ
Τάλλα του ἀνακατεύω,
Καί κάνω κάτι ἱερό
Πού τό κρατεῖς, πιστεύω.

Αἴγλη

178. Πυραμίς

\+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *

Ὀριζοντίως κατά σειράν ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, χρονικόν ἐπίρρημα, πύργος τῆς Γραφῆς, Τιτάν περίφημος, μέγας Ἅγιος, ὑπηρέτης οἰκίας. Οἱ σταυροί καθέτως θεά ἔχουσα καί ἄλλο ὄνομα.

Ἰάς

174-176. Ἀπροσδόκητα

1.—Μπροστά σέ ποιάν κι' ὁ πιό ἀγέρωχος βασιλεύς σκύβει τό κεφάλι;

2.—Τί διαφέρει ὁ κλέφτης ἀπό τόν ράφτη;

3.—Πόσα σεντόνια χρειάζονται γιά ἕνα καλοστρωμένο κρεββάτι;

Ξεπεσμένος Λόρδος

177. Ἀκροστιχίς

Τά δεύτερα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κόρην βασιλέως τῆς Ἀττικῆς:

1, Πόλις τῆς Θεσσαλίας· 2, Μία τῶν Χαρίτων· 3, Νῆσος τῆς Μεγ. Βρεττανίας· 4, Ποταμός τῆς Γαλλίας· 5. Χοιροβοσκός τῆς Ἰθάκης· 6, Πόλις τῆς Θεσσαλίας· 7, Περίφημος ἵππος· 8, Θαλασσινόν ὀστρακόδερμον.

Σιφονέτ

178. Γρῖφος

ωφ ιν ι
ωφ ωφ ιν ιν ι ι
Ρῶσσοι π' γῆ πρ ×
ωφ ωφ ιν ιν ι ι
ωφ ιν ι

Πολυβώτης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 51 καί 52

681. Παναθήναια (Πάν, Ἀθῆναι, α). — 682. Νῆμα-ρῆμα. — 683. Λάμα, ἄλμα.—684. Ὁ Φάληρος, τό Φάληρον.

685. Σ Η Ν Ν
Ω Μ Ω Ο
Ν Ε Ι Α
Ι Ι Ο Κ Ρ Ε Ο Α
Μ Ν Α Ρ Φ
Ο Β Α Ν
Σ Η Ξ Η

686-690. Διά τοῦ Ρ: *πεῖρα, Ἄρης, μηρός, Καρία, ἔαρ.* — 691. ΝΕΙΛΟΣ (Νάξος, Ἑλλήσποντος, Ἰμαλάϊα, Λαπωνία, Ὀκταβιανός, Σαλλούστιος). — 692-696. Ἀραβία, Ἀβαρία, Ἀκακία, Ἀμαλία, Ἀφασία. — 697. *Ἀπό ρόδο βγαίνει ἀγκάθι* (ἀπό ρῶ δο, βγ ἐν ι, ἀν κᾶ θῆ).

698. Ἀντιόπη (ἀντί, ὀπή).—699. Σίσυφος (σύ, σύ, φῶς).—700. Ἕνεκα-Σενέκας. — 701. Μονάς (μ'=40, ο'=70, ν'=50, α'=1, σ'=200).—702.

Δ Ο Μ Ο Κ Ο Σ
Ο Ι Α Υ
Μ Ι Λ Α Ν Ο Ν
Ο Α Α Ε
Κ Α Ν Α Δ Α Σ
Ο Ο Α Ι
Σ Υ Ν Ε Σ Ι Σ

703. *Ἕξις δευτέρα φύσις* (Ἡ ἀνάγνωσις ἐκ τῶν ἄνω κατά στίχον, πάντοτε ἐκ δεξιῶν) —704-708. Διά τοῦ Γ: *γέρων, γύρις, ἅγιος, γάμος, ἀγρός.* — 709. ΠΡΤΤ-ΔΚ ΑΕ-ΙΑΙΑ=ΠΡΑΤΤΕ ΔΙΚΑΙΑ (ΠΑρθενών, ΡΕα, ΤΙβέριος, ΤΑύγετος, ΔΙογένης, ΚΑλλικράτης). — 710. *Ἐκ κόκκου ὁ σωρός* (ἐκ κο κου, ὡς ὁ ρ ὡς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ'—176]

Μέγας Διαγωνισμός ἀγράφων τοπείων. Συμμετοχή μονόδραχμος. Προθεσμία δίμηνη. Βραβεῖα 3. Διαπλασόπουλα - ες. Σύλλογοι, περιμένω, Ι. Παπαζόγλου, ἐναντι Μουσείου, Ἡράκλειον Κρήτης.

Γαργαντούας

[ΑΓ'—177]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΤΡΟΜΗΤΩΝ»

Ἀ Διαγωνισμός Ποιήματος. Προθεσμία ἑνός μηνός. Βραβεῖα, Βιβλία Βέρν. Ἐγγράφονται νέα μέλη. Περιμένουμε!!! Δ/σις: (ΑΒ'—453).

Ὁ Πρόεδρος: ***Μπουμπουλ***
Ἡ Γραμματεύς: ***Μ. Ἐντελβάϊς***

[ΑΓ'—178]

Ψ ἤφο στόν **ΞΕΠΕΣΜΕΝΟ ΛΟΡΔΟ**

Καραμέλα

[ΑΓ'—179]

Ὄχι, δέν ἔλαβα γράμματά σας, Ἀγνή κλπ. Γράφτε.

Χωρίς Φτερά, Ὑποψήφια Δημοψηφίσματος

[ΑΓ'—180]

Πρωτομπαίνοντας στό Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά· γράφατε: Ἕλλην Δ. Δηγιακό· Ἀλκιβιάδου 236, Πειραιᾶ, διά:

Τρελλοκόριτσο

[ΑΓ'—181]

«ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ»

Διεύθυνσις: Μαίρην Π. Πάνου, Μητροπολίτου Ἰωσήφ 10-Θεσσαλονίκη.

Διαγωνισμοί: Προκηρύσσομεν διαγωνισμούς πεζοῦ-ποιήματος. Προθεσμία δίμηνος. Συμμετοχή πενταδραχμος δι' ἕκαστον. Βραβεῖα: Πεζοῦ: Πεζοί δρόμοι Παλαμᾶ, Γρίμορφη Γυναῖκα Ξενοπούλου. Ποιήματος: Θεῖα Δῶρα Παπαντωνίου καί 4 συνδρομαί στό «***Μακεδονόπουλο***». Τήν τελικήν κρίσιν θά ἰδῇ καί ὁ ***Ἀκαδημαϊκός*** κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ. Βραβευθησόμενα δημοσιευθοῦν στό «Μακεδονόπουλο».

Δημοψήφισμα: Ψηφίστε τά ἑκλεκτά ψευδώνυμα ***Ξεπεσμένος Λόρδος—Βέδας.***

Πρόεδρος ***Ταρζάν*** Γραμματεύς ***Δόγκριν***

[ΑΓ'—182]

SALON VERTIGE
ΜΕΓΑΛΗ ΓΙΟΡΤΗ «ΒΑΤΡΑΧΩΝ»

Τό προσεχές Σάββατον 18 Μαρτίου στίς 5 μ. μ. θά δοθῇ ἡ μεγάλη Γιορτή τῶν «ΒΑΤΡΑΧΩΝ» καλύτερη ἀπό κάθε προηγούμενη. Μετά τό ἐκλεκτό θεατρικό μέρος θά ἀκολουθήσῃ μεγάλος χορός μέ πλήρη ὀρχήστρα. Εἰσιτήρια πρός Δρχ. 10 πωλοῦνται ἀπό σήμερον (κεθῶς καί τήν ἡμέρα τῆς Γιορτῆς) στό **Vertige**, Ἀκαδημίας 49.

[ΑΓ'—183]

Ο **ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ**, μπαίνοντας στήν κίνηση χαιρετά τά Διαπλασόπουλα.

Πρόεδρος: Μαργαριταρένια Βασίλισσα, ***Ἀντιπρόεδρος:*** Μαρία Τερέζα, ***Γραμματεύς:*** Μαρία Ἀντουανέττα, ***Ταμίας:*** Βασίλισσα τῶν Ὀνείρων, ***Διαγωνισμῶν:*** Λυκοῦργος, ***Ξεσπαθώματος:*** Ὀδυσσεύς, ***Μέλη:*** Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, Λαέρτης, Κροῖσος, Μέγας Ἀλέξανδρος, Βασίλισσα τῶν Κυμάτων, Βασίλισσα τῶν Παραμυθιῶν, Μυθική Βασιλοπούλα, Ἀγαμέμνων, Ὄθων, Θεοδώρα, Μενέλαος, Βασίλισσα Εἰρήνη, Ναπολέων, Ἰουστινιανός, Βασίλισσα τοῦ Πόντου, Τηλέμαχος, Αὔγουστος, Ἡκάδιρυπς.

Τύποις ΣΕΡΓΙΛΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10. Ἀθῆναι